

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

UUR[®]

Politika architektury a stavební kultury České republiky

Zpráva o plnění k prosinci 2017

Rozvoj ve všech oblastech

www.mmr.cz

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Politika architektury a stavební kultury České republiky

Zpráva o plnění k prosinci 2017

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Praha, 2018

Obsah

OBSAH	3
I. ZÁKLADNÍ INFORMACE	4
II. DISTRIBUCE A MEDIALIZACE	5
II.1 DISTRIBUCE	5
II.2 MEDIALIZACE	6
II.3 KONFERENCE	7
III. POLITIKY ARCHITEKTURY V ZAHRANIČÍ	8
IV. NAPLŇOVÁNÍ POLITIKY	11
IV.1 OBECNÝ PŘÍNOS POLITIKY ARCHITEKTURY A STAVEBNÍ KULTURY	11
IV.2 VYHODNOCENÍ NAPLŇOVÁNÍ POLITIKY	11
V. NAPLŇOVÁNÍ OPATŘENÍ	13
KRAJINA A SÍDLA	14
Téma 1 – Uspořádání krajiny a sídel	14
Téma 2 – Veřejná prostranství	25
Téma 3 – Začlenění staveb do prostředí	32
STAVBY	36
Téma 4 – Zadávání zakázek	36
Téma 5 – Projektování, realizace, životnost a udržitelnost staveb	38
VZDĚLÁVÁNÍ, OSVĚTA A VÝZKUM	41
Téma 6 – Vzdělávání	41
Téma 7 – Osvěta a média	48
Téma 8 – Výzkum a vývoj	54
ZÁVĚREČNÁ OPATŘENÍ	57
VI. BUDOUCNOST	58
SEZNAM ZKRATEK	59

Fotografie na úvodní straně: Archeologický park Pavlov. Titul v soutěži Stavba roku 2016 a hlavní cena České ceny za architekturu 2017. Zdroj: fotografie: Josef Morkus

I. ZÁKLADNÍ INFORMACE

Politika architektury a stavební kultury České republiky (dále též „Politika“) je strategický dokument s celostátní působností. Její zpracování uložila vláda v roce 2011 usnesením, kterým schválila Koncept bydlení České republiky do roku 2020. Podnětem k jejímu vzniku byla též výzva definovaná v „Závěrech Rady Evropské unie o architektuře: přínos kultury pro udržitelný rozvoj (2008/C 319/05)“. Politiku architektury a stavební kultury České republiky schválila vláda České republiky 14. ledna 2015 usnesením č. 22.

Politika architektury a stavební kultury České republiky stanovuje vizi a základní cíle ve střednědobém až dlouhodobém horizontu, rozčleněné dle témat. Pro dosažení stanovených cílů navrhuje opatření, včetně určení zodpovědných a spolupracujících institucí a termínů splnění opatření. Struktura dokumentu vychází z „Metodiky přípravy veřejných strategií“.

Základní informace v tabulkové formě:

Název:	Politika architektury a stavební kultury České republiky
Kategorie:	Politika – strategický dokument stanovující vizi a základní cíle ve střednědobém až dlouhodobém horizontu
Zadavatel:	Vláda České republiky
Gestor:	Ministerstvo pro místní rozvoj
Koordinátor:	Ministerstvo pro místní rozvoj
Spolupráce:	Ústav územního rozvoje
Uživatelé:	Veřejná správa, subjekty účastníci se procesu výstavby, veřejnost
Rok zpracování:	2014
Datum schválení:	14. ledna 2015
Forma schválení:	Usnesení vlády České republiky č. 22
Doba realizace:	2015–2020 a dále
Řešený problém:	Podpora rozvoje architektury a stavební kultury jako principu zvyšování kvality prostředí vytvářeného výstavbou

Tato zpráva o plnění Politiky architektury a stavební kultury České republiky podává informace o tom, jak je tento strategický materiál postupně naplňován. Kromě obecného úvodu je její hlavní náplní vyhodnocení jednotlivých opatření, tj. jakým způsobem jsou naplňována a do jaké míry se úkoly doposud dařilo plnit.

Zpráva o plnění je průběžně aktualizována, proto Ministerstvo pro místní rozvoj (dále též „MMR“) jakožto garant vítá veškeré doplňující informace k plnění jednotlivých opatření, stejně tak jako podněty na opravy vyhodnocení plnění materiálu jako celku i jednotlivých opatření. Podněty je možno zasílat na e-mail pask@mmr.cz.

Aktualizovanou verzi zprávy o plnění bude Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejňovat na svých webových stránkách dle potřeby.

II. DISTRIBUCE A MEDIALIZACE

II.1 Distribuce

Po schválení vládou byla připravena brožura doprovozená úvodním slovem paní ministryně. Brožura je vystavena na webu MMR a na webu Ústavu územního rozvoje (dále též „ÚÚR“), včetně Portálu územního plánování. Zároveň byla brožura vytištěna v nákladu 3000 ks, polovina z toho počtu byla distribuována jako příloha časopisu Urbanismus a územní rozvoj.

Brožura byla rovněž předána krajským úřadům a jejich prostřednictvím obcím s rozšířenou působností. Krajské úřady jsou pravidelně dvakrát ročně informovány na poradách s Ministerstvem pro místní rozvoj o postupu v plnění Politiky architektury a stavební kultury České republiky.

Brožura byla a průběžně je dále šířena na odborných konferencích, např. EDA 2015, Perspektivy území, Architektura dětem nebo na Celostátních konferencích o územním plánování a stavebním řádu v Ostravě v roce 2015 a v Plzni v roce 2017.

Obrázky: Úvodní strana dokumentu v češtině a angličtině. Zdroj: MMR a ÚÚR

V roce 2015 byla Politika architektury rovněž přeložena do angličtiny a anglická verze je vystavena na internetových stránkách a v menším nákladu i vytištěna. Rovněž anglická verze je volně ke stažení na webu Ministerstva pro místní rozvoj a Ústavu územního rozvoje.

Pro základní informaci byly zpracovány letáky představující vizi, cíle a opatření Politiky, včetně popisu všech 8 tematických oblastí. Tyto letáky jsou dostupné v češtině, angličtině, francouzštině, němčině a ruštině. Je možné je stáhnout na webu Ministerstva pro místní rozvoj a Ústavu územního rozvoje, případně je lze získat i v tištěné formě.

Kdokoliv má možnost si v případě zájmu zdarma vyzvednout omezené množství brožur v češtině i angličtině, stejně tak i letáků ve výše uvedených jazycích, zdarma na Ministerstvu pro místní rozvoj v Praze nebo v Ústavu územního rozvoje v Brně po předchozí dohodě e-mailem na pask@mmr.cz.

II.3 Konference

Politice architektury a stavební kultury, resp. jejím vybraným tématům, se věnují odborné konference, zaměřené specificky na tento dokument a jeho implementaci. Dne 26. 5. 2017 se uskutečnila na půdě Fakulty architektury doktorandská konference "Politika architektury", která se zaměřila jednak na dokument jako celek, jednak na související témata Architekt ve veřejné správě, Role architekta v obci, Kultivace devastovaných území, Aktivní role města a Současné problémy bydlení ve velkoměstech. Cílem akce byla reflexe tohoto strategického dokumentu v kontextu odborné činnosti prezentujících doktorandů. Na přípravě konference se podíleli členové spolku Člověk a prostor, zúčastnil se rovněž zástupce Ministerstva pro místní rozvoj. Bližší informace o konferenci jsou na <https://www.facebook.com/events/1488269691248057/>.

Konference Architektura dětem

13. – 14. října 2017, Fakulta architektury ČVUT v Praze

Pořádá Ústav nauky a budov FA ČVUT v Praze
ve spolupráci s Místem glózetické k dětem, z. s. a To místo, z. s.
Garantem konference je prof. Ing. arch. Irena Šestáková.

„Jedná děti vědí, co hledají.“
Antoine de Saint-Exupéry

Srdceš Vás zveme na konferenci Architektura dětem, jejím cílem je propojit architektu, pedagogu a ostatní, kteří se zabývají světem dětí ve vnímání architektury a vystavěného prostoru.

Jak vytvořit úspěšný program, který je využitelný pro široké spektrum architektů zabývajících se volnočasovými aktivitami dětí? Jaké metody se osvědčují při komunikaci s dětmi? Jak jsou děti vnímány prostředím, ve kterém se pohybují? Proč je povědomí o architektuře a vystavěném prostředí v dětském věku důležité? Jak děti mohou být aktivní a dít se v budoucnosti může přispět ke zlepšení občanské společnosti?

Na tyto otázky budeme hledat odpovědi!

Obrázky: Logo konference Politika architektury a stránka konference Architektura dětem. Zdroj: Fakulta architektury ČVUT, www.architekturadetem.cz

Další konferencí, která se zabývala jedním z témat Politiky architektury a stavební kultury, konkrétně tématem vzdělávání, byla konference Architektura dětem, která se uskutečnila v pátek a v sobotu 13. a 14. 10. 2017 v budově Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze. Součástí byl i odpolední diskusní blok na témata Architektura a osvěta, Architektura a vzdělávání a Děti a město. Rovněž na této konferenci vystoupili zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, které též konferenci poskytlo záštitu. Bližší informace o konferenci jsou na www.architekturadetem.cz. Příští ročník konference se bude konat v říjnu 2018.

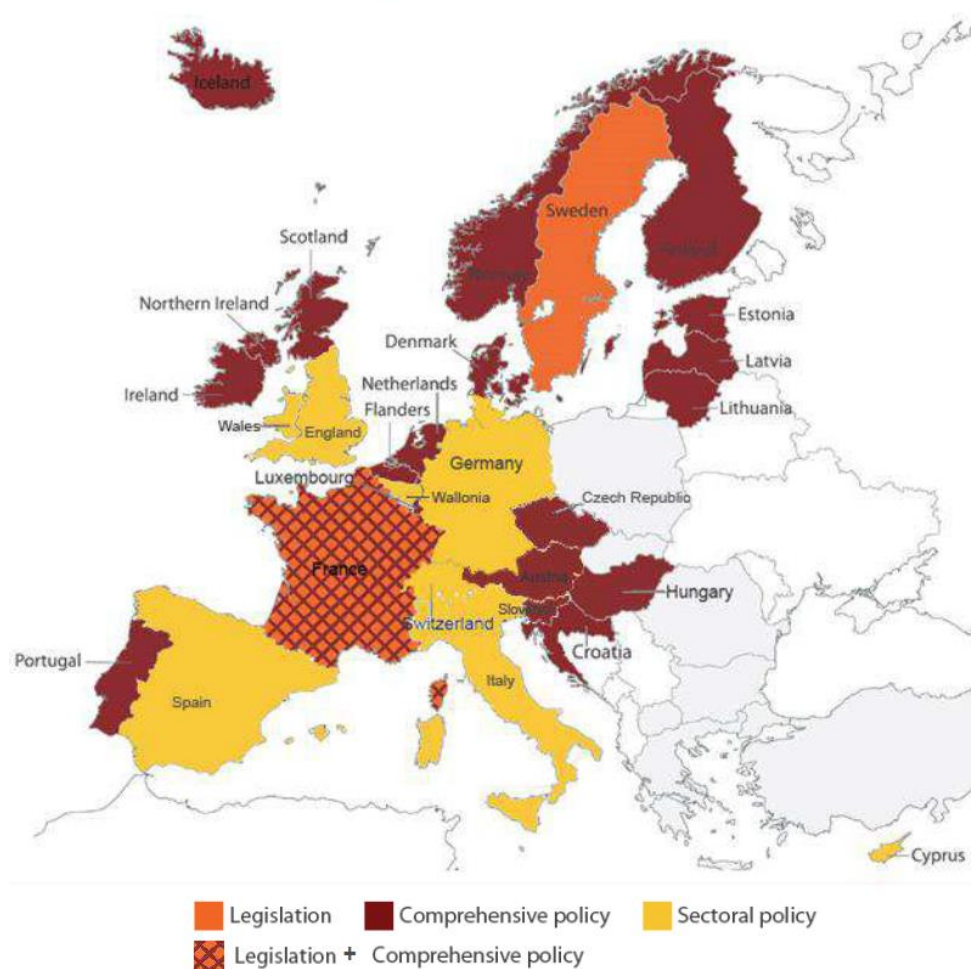
Na 15. a 16. února 2018 připravuje Česká komora architektů setkání středoevropských komor architektů v Brně, hlavním tématem budou politiky architektury.

III. POLITIKY ARCHITEKTURY V ZAHRANIČÍ

Politika architektury a stavební kultury České republiky není v Evropě osamocená. Zhodnocení některých obdobných materiálů se věnovala již v roce 2012 Analýza stavební kultury, která byla podkladem pro zpracování materiálu schváleného vládou. Politik architektury, stavební kultury a obdobných materiálů vzniká v Evropě značné množství, stávající dokumenty jsou často aktualizovány.

O přehled politik architektury a stavební kultury v Evropě se pokusil Dr. João Ferreira Bento (joao.bento@apambiente.pt) ve své přednášce v Tallinnu v září 2017. Na základě sběru dat, která nebyla od jednotlivých členských států autorizována, sestavil historii a zejména přehled politik architektury a obdobných materiálů v Evropě.

Types of public policies on Architecture in Europe

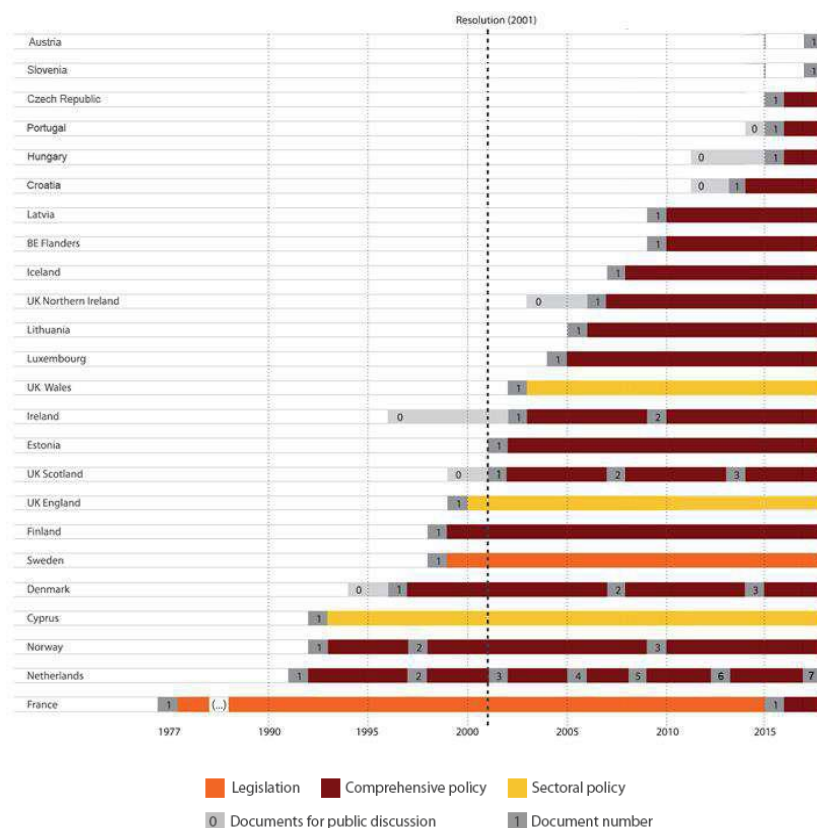

Obrázek: Typy politik architektury v Evropě v roce 2017. Zdroj: João Ferreira Bento, přednáška *Architectural policies developments across Europe*, Tallinn, 21. 9. 2017

Politiky architektury v zahraničí

Year	Country / Region	Name	
1991	Netherlands	Space for Architecture	First Dutch policy 1991
1996	Denmark	Architecture 1996	
1997	Netherlands	The Architecture of Space	
1997	Norway	Aesthetics in Government Building and Constructions	
1998	Finland	The Finnish Architectural Policy	
1998	Sweden	Forms for the Future - An action plan for Architecture and Design	EU Council Resolution on Architecture Quality 2001
2001	Netherlands	Shaping the Netherlands	
2001	UK / Scotland	A Policy on Architecture for Scotland	
2002	Estonia	The Architectural Policy of Estonia	
2002	Ireland	Action on Architecture: 2002 - 2005	
2004	Luxemburg	Pour une Politique architecturale	+ 14 policies (7 Administr.)
2005	Lithuania	Architectural Policy Trends in the Republic of Lithuania	
2005	Netherlands	Architecture and Belvedere Policy	
2006	UK / Northern Ireland	Architecture and the Built Environment for Northern Ireland	
2007	Denmark	Nation of Architecture	
2007	Iceland	Icelandic Government Policy on Architecture	EFAP Survey 2011
2007	UK / Scotland	Building our Legacy. Statement on Scotland's Architecture Policy	
2008	Netherlands	Culture of Design	
2009	Belgium / Flanders	Architecture Notes	
2009	Ireland	Towards a Sustainable Future: Delivering Quality within the Built Environment	
2009	Latvia	Architecture Policy Guidelines 2009 – 2015	+ 10 policies (6 Administr.)
2009	Norway	Architecture.now	
2013	Croatia	Architectural Policies of the Republic of Croatia. 2013–2020.	
2013	The Netherlands	Building on the Strength of Design	
2013	UK / Scotland	Creating Places - A policy statement on architecture and place for Scotland	
2014	Denmark	Danish Architectural Policy. Putting people first	
2015	Hungary	National Architectural Policy	
2015	Portugal	Política Nacional de Arquitectura e Paisagem	
2015	France	National Strategy on Architecture	
2016	Czech Republic	Architecture and Building Culture Policy of Czech Republic	
2017	Slovenia	Architecture for People. Slovenia Architectural Policy.	
2017	Austria	Austrian Federal Guidelines for Building Culture	

Obrázek: Vývoj politik architektury v Evropě. Zdroj: João Ferreira Bento, přednáška Architectural policies developments across Europe, Tallinn, 21. 9. 2017

Obrázek: Nárůst počtu politik architektury v Evropě. Zdroj: João Ferreira Bento, přednáška Architectural policies developments across Europe, Tallinn, 21. 9. 2017

Politiky architektury a stavební kultury jsou v poslední době na mezinárodní úrovni často konzultovány. Evropské fórum politik architektury (European Forum for Architectural Policies – EFAP), přestože nemá zcela ujasněnou formu svého dalšího působení ani vztahu k Evropské radě architektů (Architect's Council of Europe – ACE), spolupořádalo v poslední době dvě významné konference k politikám architektury. První se konala v březnu 2017 na Maltě, druhá v září 2017 v Tallinnu. Na obou mělo Ministerstvo pro místní rozvoj zástupce, druhé akce se zúčastnil i reprezentant České komory architektů.

Obrázek: Konference EFAP v Tallinnu v září 2017. Zdroj: oficiální fotogalerie konference

Kromě těchto dvou akcí se z iniciativy francouzského Ministerstva kultury konalo v Paříži v dubnu 2017 setkání k politikám architektury, které přineslo zevrubný přehled o stavu těchto a obdobných dokumentů v Evropě. Účast na setkání využil zástupce Ministerstva pro místní rozvoj jednak k informování všech účastníků o Politice architektury a stavební kultury České republiky, jednak k distribuci anglické verze účastníkům setkání.

V návaznosti na toto setkání uspořádala francouzská strana další diskusní setkání s omezeným počtem účastníků v říjnu 2017 rovněž v Paříži. Příští setkání se uskuteční 8. března 2018 v Dublinu, hlavní téma bude kvalita architektury. Na setkání naváže následující den národní konference na téma regenerace a znovuvyužití území ve městech.

Postřehům z vybraných zahraničních akcí, včetně základní informace o některých zahraničních politikách architektury a podobných dokumentech, se věnuje článek „Mezinárodní konference k politikám architektury“, který vyšel v čísle 3/2017 časopisu Urbanismus a územní rozvoj.

Obrázky: Článek „Mezinárodní konference k politikám architektury“. Zdroj: Urbanismus a územní rozvoj, 3/2017

IV. NAPLŇOVÁNÍ POLITIKY

IV.1 Obecný přínos Politiky architektury a stavební kultury

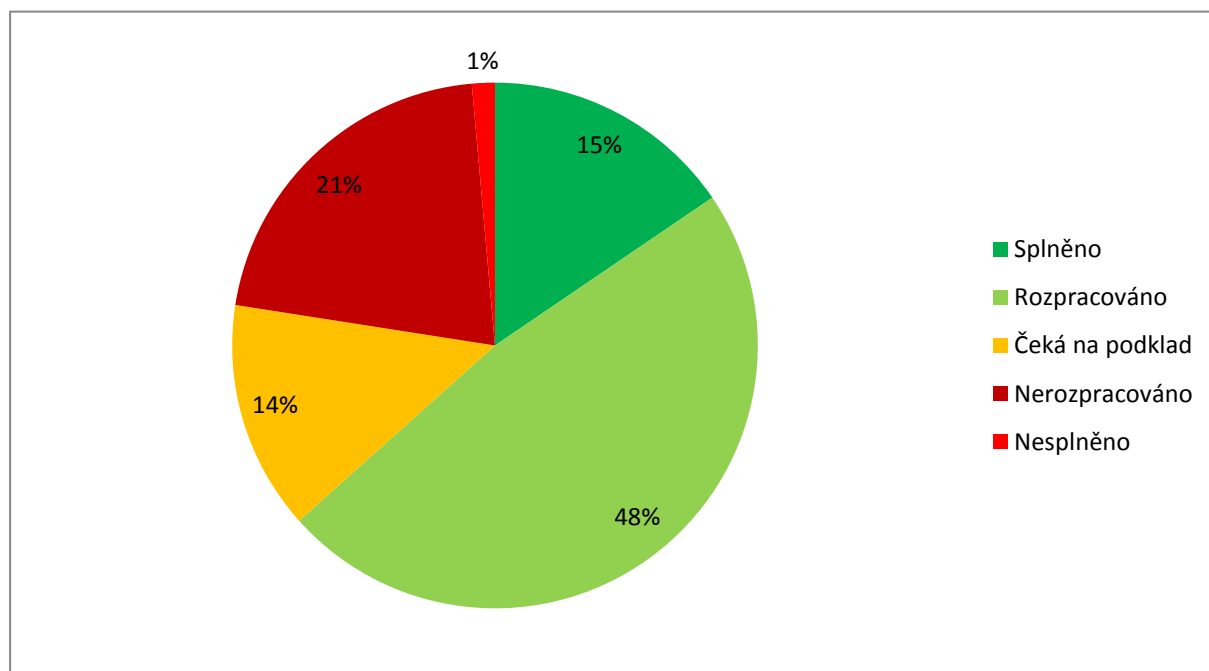
Naplňování Politiky architektury a stavební kultury České republiky lze hodnotit ve dvou rovinách. První je celkové pozvednutí kvality architektury, stavební kultury a obecně prostředí, ve kterém se pohybujeme, tedy naplnění hlavních vizí Politiky. Na zhodnocení, zda měla Politika v této oblasti očekávaný efekt, zatím uplynula příliš krátká doba. Rozhodně pozitivně však lze vnímat skutečnost, že se po svém vydání Politika architektury a stavební kultury stala mediálně diskutovaným tématem a vzbudila ohlas. Toho je třeba využít, navázat na úspěšné uvedení dokumentu a průběžně prezentovat dosahované výsledky. Tím může být znásoben požadovaný efekt, kterým je větší povědomí o kvalitní architektuře a stavební kultuře ve společnosti, a to u odborníků, politických reprezentantů, i u široké veřejnosti.

IV.2 Vyhodnocení naplňování Politiky

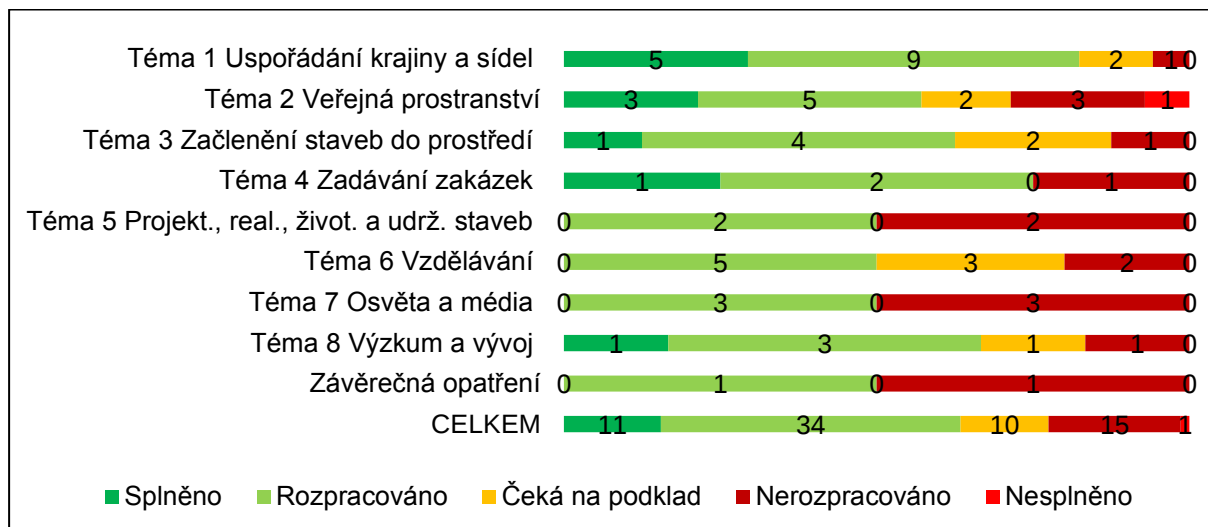
Druhým, jasněji měřitelným způsobem hodnocení naplňování Politiky architektury a stavební kultury ČR, je vyhodnocení naplňování jednotlivých opatření. Politika definuje celkem 71 opatření, u každého určuje garanta opatření, spolupracující instituce a termín splnění opatření. Termíny jsou určeny mezi roky 2015 a 2020, někdy je uvedeno průběžně, tedy kontinuálně od okamžiku, kdy to bude možné.

K prosinci 2017 je ze 71 splněno 11 opatření, 34 opatření je rozpracováno, pro splnění 10 opatření se připravují podklady, 15 opatření není rozpracováno nebo má pozdější termín splnění a 1 opatření se nepodařilo v termínu naplnit a ani v blízké době nelze v jeho plnění očekávat posun. Tato kapitola podává základní statistický přehled o plnění všech opatření, konkrétní popis a zhodnocení naplňování jednotlivých opatření poskytuje následující kapitola.

Vyhodnocení po jednotlivých cílech není provedeno, jelikož naplňování cílů by mělo být prostřednictvím plnění jednotlivých opatření. Zvláštní vyhodnocování cílů by bylo duplicitní k vyhodnocení naplňování jednotlivých opatření.

Obrázek: Plnění opatření Politiky architektury a stavební kultury České republiky. Zdroj: MMR

Obrázek: Plnění opatření Politiky architektury a stavební kultury České republiky po jednotlivých tématech. Zdroj: MMR

V. NAPLŇOVÁNÍ OPATŘENÍ

Tato stěžejní kapitola vyhodnocení se věnuje všem 71 opatřením, které jsou Politikou architektury a stavební kultury České republiky definovány. U každého opatření jsou z Politiky převzaty texty jednotlivých opatření, včetně určení

- » zodpovědnosti – garanta, který je zodpovědný za naplnění opatření;
- » spolupráce – instituce, které se spolupodílejí na naplnění opatření;
- » termínu – rok, do jehož konce má být opatření naplněno.

Kromě těchto kategorií je u každého opatření doplněn předpokládaný způsob naplnění opatření a aktuální stav jeho plnění. Jednoduše graficky jsou rozlišeny kategorie:

- Splněno
- Rozpracováno
- Čeká na podklad
- Nerozpracováno
- Nesplněno

KRAJINA A SÍDLA

Téma 1 – Uspořádání krajiny a sídel

Cíl 1.1

Pozitivně ovlivňovat vývoj sídelní struktury.

Opatření 1.1.1

Zpracovat analýzu trendů vývoje struktury měst a obcí v ČR od roku 1989. Zjistit pozitivní a negativní trendy, vzniklé mj. i jako důsledek investic v území, a možnosti ovlivnění těchto trendů územně plánovací činností.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: TAČR, ÚÚR

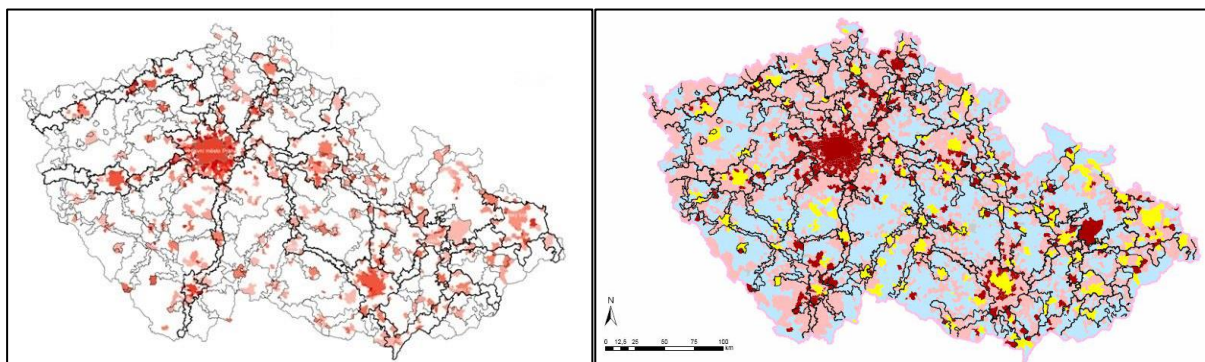
Termín: 2016

Způsob provedení: Výzkumná potřeba TAČR - Trendy vývoje struktury měst a obcí v ČR.

Stav:

Podpořeno z programu TAČR Beta jako TB0500MMR002, dokončeno 2016, finální oponentura 8/2017. Publikováno na stránkách MMR.

Hlavní částí díla je soubor map, které analyzují vývoj sídelní struktury v České republice od 90. let 20. století. Zabývají se růstem zástavby ve vazbě na změny obyvatelstva, změnami v pracovních centrech a vybavenosti, určují typologii obcí. Jednotlivé mapy jsou komentovány a z analýz jsou učiněny závěry. Materiál obsahuje kromě souboru map i návrh doporučení k úpravě Politiky územního rozvoje a zásad územního rozvoje i strategických dokumentů. V přílohách je zařazena analýza národních a státních politik a strategií prostorového rozvoje států sousedících s ČR, analýza národních politik a strategií ČR z hlediska poznatků o trendech vývoje struktury měst a obcí, či shrnutí priorit krajů týkající se struktury osídlení a vymezení center obsažené v zásadách územního rozvoje.

Obrázky: Vybrané mapové výstupy z výzkumného úkolu Trendy vývoje struktury měst a obcí v ČR.

Zdroj: <http://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Publikace-a-odborne-texty/Trendy-vyvoje-struktury-mest-a-obci-v-CR>

Opatření 1.1.2

Zpracovat analýzu vlivu nových technologií na sídelní strukturu, na strukturu sídel a na jejich spolupráci v sídelní struktuře.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: TAČR

Termín: 2016

Způsob provedení: Výzkumná potřeba TAČR - Vliv nových technologií na sídelní strukturu, na strukturu sídel a na jejich spolupráci v sídelní struktuře

Stav: 👍

Podpořeno z programu TAČR Beta jako TB020MMR023, dokončeno 2015. Publikováno na stránkách MMR.

Obrázek: Titulní strana závěrečné zprávy výzkumného úkolu Vliv nových technologií na sídelní strukturu, na strukturu sídel a na jejich spolupráci v sídelní struktuře. Zdroj: http://www.mmr.cz/getmedia/86208966-3232-4c4b-b00f-543e6f478636/TB020MMR023_Vlivy-novych-technologii-na-sidelni-strukturu,-na-strukturu-sidel-a-na-jejich-spolupraci-v-sidelni-strukture_3.pdf

Opatření 1.1.3

Na základě výsledků Opatření 1.1.1 a Opatření 1.1.2 zpracovat metodiku, která určí způsoby pozitivního ovlivňování vývoje struktury měst a obcí v ČR, struktury jednotlivých sídel a možností jejich spolupráce v sídelní struktuře. V regionálním plánování uvažovat s různorodostí sídel a podle toho k nim v krajském, případně celostátním měřítku přistupovat. Při plánování metropolitních rozvojových oblastí klást důraz na spolupráci jádrových měst a okolních oblastí.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ÚÚR, vysoké školy

Termín: 2017

Způsob provedení: Metodika zpracovaná Ústavem územního rozvoje.

Stav: 😊

Metodika je rozpracována. Zahrne výsledky opatření 1.1.1 a 1.1.2 a další vstupy. Zaměří se na praktickou aplikaci v zásadách územního rozvoje. Předpokládáné dokončení v roce 2018.

Obrázek: Rozpracovaná metodika k plnění opatření 1.1.3. Zdroj: ÚÚR

Opatření 1.1.4

Výsledky Opatření 1.1.1, Opatření 1.1.2 a Opatření 1.1.3 promítnout do Politiky územního rozvoje České republiky, do strategických plánů a do územně plánovacích dokumentací.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: Veřejná správa na úrovni krajů a obcí

Termín: 2020

Způsob provedení: Úprava republikových priorit PÚR ČR v rámci 2. aktualizace. Využití metodiky zpracované v rámci opatření 1.1.3.

Stav: ⌚ Čeká na výsledky 1.1.3

Opatření 1.1.5

Vyhodnocovat stav a vývoj sídelní struktury České republiky v rámci celostátních územně analytických podkladů.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ÚÚR, AUÚP, veřejná správa na úrovni krajů, vysoké školy

Termín: průběžně od roku 2017

Způsob provedení: V rámci ÚAP ČR zařadit kapitolu sídelní struktura. Využije výsledky opatření 1.1.1, 1.1.2 a 1.1.3.

Stav: 😊 Sídelní struktura je jedním ze sledovaných jevů územně analytických podkladů dle vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podklad pro vymezení sídelní struktury v ÚAP ČR je zadán MMR formou externí objednávky a dokončen v roce 2017. Zpracování ÚAP ČR včetně kapitoly sídelní struktura se předpokládá v roce 2018.

Opatření 1.1.6

Určit a uplatňovat požadavky na adaptaci sídel a uspořádání krajiny vyplývající ze „Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR“ a „Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice“.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŽP, MZe, veřejná správa na úrovni krajů a obcí, vysoké školy

Termín: 2020

Způsob provedení: Vybrání požadavků z obou materiálů. Podle rozsahu výstupu buď úprava republikových priorit v rámci 2. aktualizace politiky územního rozvoje nebo samostatná metodika.

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR byla schválena vládou 26. 10. 2015, v lednu 2017 byl schválen navazující „Národní akční plán adaptace na změnu klimatu“, který obsahuje konkrétní opatření.

Projekt „Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice“ byl dokončen 30. 10. 2015, výsledky jsou přístupné na www.vodavkrajine.cz.

Stav: 😊 Předpokládá se zpracování jako úkol ÚÚR nebo jako externí objednávka zadaná MMR v roce 2018.

Adaptaci sídel na dopady změny klimatu se věnuje poměrně rozsáhlá publikační činnost, několik článků bylo uveřejněno např. v čísle 2/2017 periodika Regionální rozvoj mezi teorií a praxí.

Obrázky: Úvodní strana Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu, Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice a periodika Regionální rozvoj mezi teorií a praxí 2/2017. Zdroj: MŽP, Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, Civitas per populi

Cíl 1.2

Stanovit, chránit a rozvíjet dlouhodobou urbanistickou koncepci sídel zahrnující mj. jejich funkční, plošné i prostorové uspořádání.

Opatření 1.2.1

V jednotlivých sídlech, zejména pak ve městech, stanovit v územně plánovací dokumentaci dlouhodobě platnou urbanistickou koncepci vycházející mimo jiné z role sídla v sídelní struktuře, z respektování hodnot okolní krajiny, urbanistických hodnot a charakteru prostředí, pestrosti a rozmanitosti prostředí, ze sledování bezpečnosti a zdraví obyvatel a ekonomické prosperity.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, veřejná správa na úrovni krajů, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Stanovování urbanistické koncepce je vyžadováno právními předpisy (§ 43 odst. 1 stavebního zákona).

Metodický pokyn k urbanistické koncepci je součástí Metodických doporučení k vybraným problémům pořizování územního plánu z února 2015 jako kapitola 4. Stanovení urbanistické koncepce v územním plánu. Materiál je zveřejněn na stránkách ÚÚR.

Základní instrukce ke zpracování urbanistické koncepce jsou součástí prezentace Územní plán - obsah z února 2014. Příklad zpracování urbanistické koncepce je součástí publikace Územní plán - příklad k metodickému pokynu k obsahu územního plánu z dubna 2014. Oba tyto materiály jsou zveřejněny na stránkách ÚÚR.

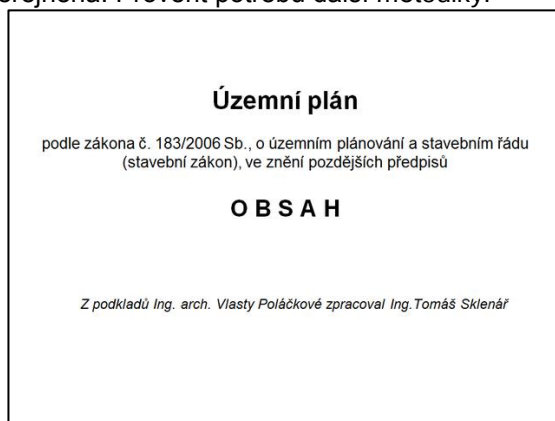
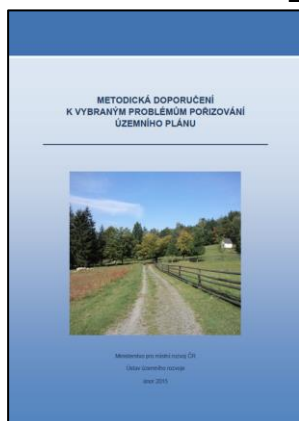
Částečně k plnění opatření přispívá zveřejnění publikace Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech.

Provéřít potřebu dopracování rozpracované metodiky „Doporučený obsah kapitoly Urbanistická koncepce v textové části územního plánu a způsob vyjádření a zobrazení této koncepce v grafické části územního plánu“ z roku 2014.

Zvážit další podpůrná opatření.

Stav: 😊

Zákonný rámec není třeba měnit, vybraná metodická doporučení jsou zveřejněna. Provéřít potřebu další metodiky.

Obrázky: Úvodní strany „Metodických doporučení k vybraným problémům pořizování územního plánu“, prezentace „Územní plán - obsah“ a metodiky „Územní plán - příklad k metodickému pokynu k obsahu územního plánu“. Zdroj: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=4633>

Opatření 1.2.2

Při podnětech a návrzích na změnu územního plánu posuzovat ovlivnění stanovené urbanistické koncepce.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni krajů a obcí

Spolupráce: MMR

Termín: průběžně

Způsob provedení: Informovat o úkolu na poradě s kraji. Upozornit, že změna koncepce má za následek potřebu nového územního plánu, nikoliv změnu územního plánu. Kraje šířit informaci mezi obce.

Stav: Na poradě s kraji informováno.

Opatření 1.2.3

Připravit a zveřejnit názornou motivační pomůcku o urbanistických zásadách, která na příkladech představí vyjádření základních principů urbanistické kompozice v územně plánovací dokumentaci.

Zodpovědnost: MMR

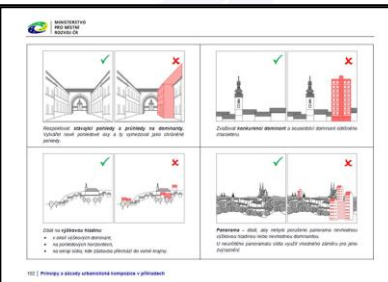
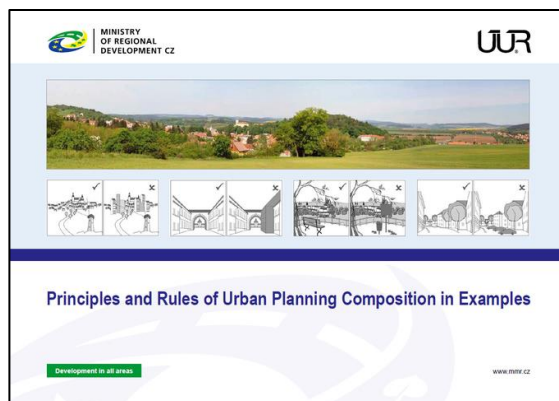
Spolupráce: ÚÚR, AUÚP, vysoké školy

Termín: 2016

Způsob provedení: Publikace zpracovaná Ústavem územního rozvoje.

Stav: Publikace "Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech" byla dokončena na konci roku 2015 a zveřejněna v české i anglické jazykové verzi. Publikace je volně ke stažení na stránkách MMR a ÚÚR, tištěná verze je nabízena k prodeji.

Publikace se věnuje urbanistické kompozici v územním plánování. Klade si za cíl seznámit uživatele stručnou a názornou formou s vybranými pojmy urbanistické kompozice, jako je pojem dominanta, urbanistická osa, panorama, pohledový horizont, silueta, pohledově exponované místo, průhled, veduta, cíl pohledu, měřítko, proporce, gradace a další, a s důležitými principy a zásadami urbanistické kompozice v územním plánování. Dokument je rozdělen na části Vybrané pojmy urbanistické kompozice, Aplikace základních principů a zásad urbanistické kompozice, Jak to všechno uhlídat a Čeho je třeba se vyvarovat – aneb: jak ano a jak ne.

Obrázky: Úvodní strana české a anglické verze publikace „Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech“, vybrané strany publikace. Zdroj: <https://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Publikace-a-odborne-texty/Principy-a-zasady-urbanisticke-kompozice-v-prikladech>

Cíl 1.3

Minimalizovat nepřiměřené a nevhodné rozrůstání sídel do okolní krajiny. Zajistit důsledné využívání zastavěného území prostřednictvím cílené revitalizace opuštěných a zanedbaných zastavěných ploch, ale i jednotlivých nevyužívaných staveb.

Opatření 1.3.1

Při návrhu územních plánů využít především rezervy v rámci zastavěného území (zejména přestavbové plochy) a omezit rozrůstání sídel do krajiny a zábory zemědělské půdy, obzvláště v nejvyšších třídách ochrany zemědělského půdního fondu. Toto opatření uplatňovat s přihlédnutím k lokálním specifikům a aplikovat ho jak pro využití obytné, tak i průmyslové a logistické.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni krajů a obcí

Spolupráce: MMR, MPO, MZe, MŽP

Termín: průběžně

Způsob provedení: Provedené změny v zákoně o ochraně zemědělského půdního fondu ohledně odnímání půdy I. a II. třídy ochrany.

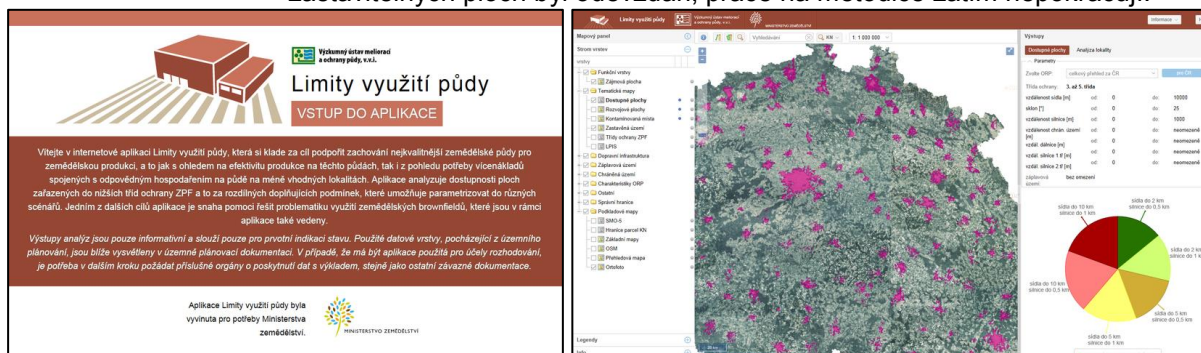
Úprava metodiky "Vyhodnocení účelného využití zastavěného území a potřeby vymezení zastavitelných ploch". Konzultace metodiky s dalšími resorty, šíření prostřednictvím krajských úřadů.

Stav: 😊

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, byl novelizován zákonem č. 41/2015 Sb. Dle § 4 odst. 3 "zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu".

VÚMOP ve spolupráci s MZe spustil nástroj Limity využití půdy, který analyzuje dostupnosti ploch zařazených do nižších tříd ochrany ZPF a to za rozdílných doplňujících podmínek. Dostupný je na limitypudy.vumop.cz.

Díličí podklad pro úpravu metodiky k potřebě vymezení nových zastavitelných ploch byl odevzdán, práce na metodice zatím nepokračují.

Obrázky: Aplikace Limity využití půdy. Zdroj: <http://limitypudy.vumop.cz/>

Opatření 1.3.2

Prověřit možnosti podpory revitalizace opuštěných a zanedbaných zastavěných ploch (po ukončené průmyslové a zemědělské výrobě a těžbě surovin, opuštěných vojenských areálů apod.) s cílem motivovat investory k jejich obnově a využití. Zvážit možnost zavedení daňových úlev pro tyto plochy.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MF, MŽP, MPO, MK, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy

Termín: 2018

Způsob provedení: Novelizace Národní strategie regenerace brownfieldů.

Program MMR "Podpora revitalizace území" financovaný ze státního rozpočtu. Námět na výzkum TAČR - zdanění ploch na základě územních plánů.

Opatření je v souladu s Aktualizací státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (MŽP, schváleno vládou 2009), která obsahuje úkol K11:

„Při vymezení ploch výroby a skladování v rámci funkčního využití území upřednostňovat v zastavěném a zastavitelném území nevyužívané nebo opuštěné plochy bývalých průmyslových aj. areálů (brownfields).“

Stav: 😊

Novelizovaná vyhláška č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zavádí jako jeden ze sledovaných jevů územně analytických podkladů „brownfieldy“. Probíhá novelizace Národní strategie regenerace brownfieldů, uvažuje se o větším provázání databáze brownfieldů a územně analytických podkladů. Na počátku roku 2018 by měla být ustanovena meziresortní pracovní skupina pro regeneraci brownfieldů. Cílem pracovní skupiny bude sledovat naplňování cílů „Národní strategie regenerace brownfieldů 2017-2022“ a výsledky podpory regenerací v ČR a koordinovat návrhy na podporu regenerací brownfieldů v ČR.

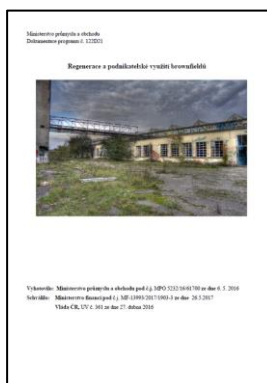
Dotační podpora MPO je zaměřena na projekty zahrnující regeneraci brownfields, nejsou podporovány projekty, které počítají s výstavbou nových objektů „na zelené louce“.

Dotační program Ministerstva průmyslu a obchodu "Program podpory regenerace a podnikatelského využití brownfieldů" - cílem programu je řešení nebezpečných areálů a ploch a jejich využití k podnikatelským účelům. Podmínkou podpory je vytvoření pracovních míst. Realizace programu je plánována mezi roky 2017 – 2023.

MMR spustilo dotační podprogram "Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách". Demolice objektu musí být následována celkovou revitalizací prostoru, včetně možné výstavby objektu, který ale musí sloužit jinému účelu než sociálnímu bydlení (školské zařízení, komunitní centrum, sportovní zařízení atd.). Žadatelem v tomto podprogramu mohou být obce, které mají ve svém katastru sociálně vyloučenou lokalitu. Dotace je poskytována až do výše 80 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů akce, nejméně 300 tisíc korun. Maximální výše uznatelných nákladů byla navýšena na 10 milionů Kč, čerpání může být rozloženo do dvou let. Na roky 2016 až 2018 má ministerstvo připraveno 300 milionů korun. V roce 2016 bylo podpořeno celkem 21 demolic, přiznaná částka byla téměř 69 mil. Kč, v roce 2017 bylo podpořeno 37 demolic za 88,5 mil. Kč.

Na konci roku 2017 zahájilo MMR práce na přípravě dotačního titulu podporujícího regeneraci brownfields v intravilánu obcí pro jejich nepodnikatelské využití. První výzva zacílená na území Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje bude vyhlášena na podzim roku 2018.

Připravuje se námět na výzkum TAČR týkající se možných změn v nemovitostní dani na základě údajů z územního plánu.

Obrázky: Program podpory regenerace a podnikatelského využití brownfieldů, ilustrační obrázek k programu „Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách“.

Zdroj: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/investicni-pobidky-a-prumyslove-zony/prumyslove-zony/program-regenerace-a-podnikatelske-vyuziti-brownfieldu---vyzva-i-2017--230611/>, MMR

Cíl 1.4

V sídlech zajistit přiměřenou dostupnost veřejné infrastruktury.

Opatření 1.4.1

Vytvořit standardy dostupnosti a kapacity zařízení občanského vybavení (zejména pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodinu, zdravotní služby, kulturu, tělovýchovu a sport, veřejnou správu a ochranu obyvatelstva). Zohlednit při tom demografické změny ve společnosti. Využít již existující dokumenty a podklady, např. "Scénář Strategie veřejných služeb". Koordinovat standardy se "Strategií regionálního rozvoje ČR 2014-2020".

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ÚÚR, AUÚP, vysoké školy

Termín: 2017

Způsob provedení: Certifikovaná metodika „Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury“.

Stav:

Podpořeno z programu TAČR Beta jako TB050MMR001, dokončeno v roce 2016, finální oponentura 8/2017, zveřejněno na stránkách MMR.

Cílem materiálu je vytvoření podmínek pro zajišťování dostupnosti veřejných infrastruktur a identifikace těch alternativ rozvoje území krajů a obcí, které by vedly ke zhoršování dostupnosti veřejných infrastruktur.

Metodika nestanovuje standardy pro komerční infrastrukturu. Standardy jsou stanoveny pro občanské vybavení (vzdělávání a výchovu, sociální péči a péči o rodinu, zdravotnictví, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva, hřiště), dopravní infrastrukturu (odstavná stání, krátkodobé a dlouhodobé parkování, P+R, B+R, zastávky hromadné dopravy), technickou infrastrukturu (nakládání s tuhými komunálními odpady, zásobování vodou, nakládání s odpadními vodami, odvodnění) a pro veřejná prostranství (obecně a pro malé parky). Standardy stanovují tři typy dostupnosti – fyzickou, časovou a sídelně strukturální. Pro vybrané druhy veřejné infrastruktury určují i prahy efektivity (populační velikosti sídla a hrubou obytnou hustotu) potřebné pro jejich efektivní provoz.

8 Hodnoty standardů dostupnosti veřejné infrastruktury						
8.1 Standardy dostupnosti občanského vybavení						
Tabulka 1 – Standardy dostupnosti občanského vybavení						
veřejná infrastruktura	bod sledovaný pro dostupnost		stávající výchov. území	typ území	typ dostupnosti	standard dostupnosti
skupina / druh / typ	kategorie	vytvořil	skupina			
VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA						
MATEŘSKÁ ŠKOLA	základní	obytný dům	materáská škola	obytné plochy	A, B, C, D (obce > 1 000 obyč.) D (obce < 1 000 obyč.)	fyzická - pěší docházka = skutečná časová s VHD 600 m, (400 m)* pozem. 1 30 minut pozem. 1
ZÁKLADNÍ ŠKOLA - I. STUPEŇ	základní	obytný dům	základní škola	obytné plochy	A B, C, D (> 2 000 obyč. v sídle) B, D (< 2 000 obyč. v sídle)	fyzická - pěší docházka = skutečná časová s VHD 600 m pozem. 2 30 minut
ZÁKLADNÍ ŠKOLA - ÚPLNÁ (I. a II. stupně)	základní	obytný dům	základní škola	obytné plochy	A, B, C (> 5 000 obyč. v sídle) B, C (< 5 000 obyč. v sídle)	fyzická - pěší docházka = skutečná časová s VHD 600 m pozem. 3 30 minut
STŘEDNÍ ŠKOLA (vč. gymnázia)	vyšší	obytný dům	střední škola	obytné plochy	A, B	časová s VHD 45 minut
ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA	vyšší	obytný dům	ZUŠ	obytné plochy	A, B (obce > 20 000 obyč.) B, C (obce < 20 000 obyč.)	sídelně strukturální sídelně strukturální přítomnost v obci - doplněno přítomnost v obci
SOCIÁLNÍ PÉČE A PÉČE O RODINU						

Obrázky: „Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury“ - úvodní strana, ukázka standardu a ukázka aplikace standardu při územně plánovací činnosti. Zdroj: <http://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Stanoviska-a-metodiky/Stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-MMR/9-Ostatni- stanoviska-a-metodiky/Standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury>

Opatření 1.4.2

V územně analytických podkladech analyzovat dostupnost zařízení veřejné infrastruktury pro plochy bydlení. Poznatky o nevyhovující dostupnosti aplikovat při formulaci problémů k řešení v příslušných územně plánovacích podkladech a dále zohlednit v územně plánovací dokumentaci. Zohlednit spolupráci sídel při využití zařízení občanského vybavení.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, MZe, MPO, MD

Termín: průběžně

Způsob provedení: Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury zpracované v rámci opatření 1.4.1 obsahují i návodnou část včetně příkladů, jak je aplikovat.

Stav: 😊

Metodika byla představena krajským úřadům na poradě v říjnu 2017, kraje byly vyzvány, aby informovaly úřady územního plánování a aby byly standardy využívány při pořizování územně plánovacích podkladů i dokumentací. Úřady územního plánování mají sledovat, zda je metodika využívána při pořizování územně analytických podkladů a územních plánů.

Novela vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, od roku 2018 požaduje, aby územně analytické podklady v rámci podkladů i vlastního rozboru udržitelného rozvoje území sledovaly mj. občanskou vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství a dopravní a technickou infrastrukturu včetně jejich dostupnosti.

Ve strategii ČR 2030 se navrhuje opatření sledovat dostupnost infrastruktury v území, součástí monitoringu by mělo být i vyhodnocování, která území standardy splňují, a to při využití uvedené metodiky.

Opatření 1.4.3

V územně plánovací dokumentaci prosazovat polyfunkční využití městských center. Koordinovat rozvoj obslužných center nadmístního významu z úrovně kraje.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni krajů a obcí

Spolupráce: MMR, MD, MPO

Termín: průběžně

Způsob provedení: Podat podnět pro aktualizaci č. 2 Politiky územního rozvoje ČR - doplnění republikových priorit (event. úkolů pro územní plánování). Informovat kraje o úkolu.

Stav: 😞

Podnět na aktualizaci PÚR požadující polyfunkční využití městských center zatím nepodán.

Krajské úřady byly o úkolu požadujícím koordinaci informovány na poradě.

Pro koordinaci obslužných center je využitelný podklad "Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury" dle opatření 1.4.1.

Cíl 1.5

Při obnově a tvorbě krajiny posílit plánování, zejména důsledně využívat územně plánovací dokumentace a podklady i pozemkové úpravy.

Opatření 1.5.1

Důsledně koordinovat územně plánovací dokumentace a pozemkové úpravy.

Zodpovědnost: MZe

Spolupráce: MMR, MŽP

Termín: průběžně

Způsob provedení: Metodický návod „Koordinace územních plánů a pozemkových úprav“, 2. aktualizované vydání.
Informovat na poradě s kraji.

Stav: 😊

2. aktualizované vydání Metodického návodu „Koordinace územních plánů a pozemkových úprav“ bylo zveřejněno v dubnu 2015. Cílem příručky je seznámit zainteresované odborníky z oborů pozemkových úprav a územního plánování s procesy a postupy tvorby důležitých dokumentů, řešících problematiku nezastavěného území (volné krajiny), a zejména vymezit možnosti vzájemné spolupráce. Příručka je určena odborníkům „opačné profese“, aby se srozumitelným způsobem seznámili s praktickými záležitostmi pořizování územních plánů a procesu pozemkových úprav. Informace na poradě s kraji proběhla v listopadu 2015. Ověřit potřebu případných dalších kroků s MZe.

Obrázek: Metodický návod „Koordinace územních plánů a pozemkových úprav“. Zdroj: <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/23-metodika-up-a-pu-2-aktual-zneni.pdf>

Opatření 1.5.2

Zpracovat metodický pokyn na vymezení zelené infrastruktury (zahrnující systém zeleně, systém vodních toků a ploch, prostupnost krajiny a veřejná prostranství) v rámci územně plánovacích dokumentací.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŽP, MZe, veřejná správa na úrovni krajů a obcí, ČKA, AUÚP, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: 2018

Způsob provedení: ČKA zpracuje Návrh strategie ČKA pro „Zelenou infrastrukturu“ v České republice.
TAČR zpracuje projekt "Vymezování zelené infrastruktury v územním plánu".

Stav: ⌚

Strategie ČKA byla zpracována v únoru 2015 a zveřejněna na stránkách ČKA. TAČR přijal záměr MMR na výzkumnou potřebu "Vymezování zelené infrastruktury v územním plánu". Aktuálně je zadání projektu diskutováno mezi MMR a expertem TAČR. Zadávací řízení na zpracovatele projektu zatím nebylo vypísáno.

Opatření 1.5.3

Zpracovat metodický pokyn pro koncepci uspořádání krajiny.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŽP, ÚÚR, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: 2016

Způsob provedení: Metodický pokyn

Stav: 😊 Rozpracováno Ústavem územního rozvoje, předpoklad dokončení 2018.

Obrázek: Rozpracovaná metodika „Koncepce uspořádání krajiny v územním plánu“. Zdroj: ÚÚR

Téma 2 – Veřejná prostranství

Cíl 2.1

Zajistit dostatečnou vybavenost území vhodnými veřejnými prostranstvími, jejich snadnou dostupnost a vzájemné propojení.

Opatření 2.1.1

Vytvořit standardy dostupnosti veřejných prostranství.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ÚÚR, AUÚP, vysoké školy

Termín: 2017

Způsob provedení: Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury.
Zvážit další možnosti.

Stav: 😊

Standardy dostupnosti veřejných prostranství jsou součástí metodiky "Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury" podpořené TAČR (viz opatření 1.4.1). Standardy byly dokončeny v roce 2016, finální oponentura proběhla v srpnu 2017, následně byly zveřejněny na stránkách MMR.

Standardům dostupnosti veřejných prostranství se metodika věnuje v omezeném rozsahu, sleduje požadavek nejméně 1000 m² veřejných prostranství pro každé 2 ha zastavitelné plochy a dále stanovuje standardy pro dostupnost veřejné parkové zeleně jako součásti veřejného prostranství o rozloze 0,5 - 1 ha.

Součástí odůvodnění metodiky je však analýza požadavků z českých i zahraničních zdrojů na dostupnost veřejných prostranství celkem 39 typů, kterou je možné při analýze využít jako referenční materiál.

Opatření 2.1.2

Identifikovat hodnoty, využití, funkčnost a dostupnost veřejných prostranství v územně analytických podkladech.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, ÚÚR, ČKA, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Metodický pokyn pro vyhodnocování veřejných prostranství v územně analytických podkladech, požadavky na ně v zadání a v návrhu územního plánu. Plnění společně s opatřením 2.1.3 a 2.1.4.

Stav: 😊

Zpracovává Ústav územního rozvoje. V roce 2016 proběhla fáze mapování stavu, výstupem jsou dokumenty "Analýza odpovědí dotazníku Veřejná prostranství v územně plánovací činnosti" a "Vyhodnocení dotazníku Veřejná prostranství v územně plánovací činnosti". Z analýzy mimo jiné vyplynulo, že nejméně polovina oslovených obcí s rozšířenou působností plánuje využít k prověřování veřejných prostranství územní studie, spíše pro své území než pro území obcí ve svém správním obvodu. Regulační plány využívá k návrhu veřejných prostranství sotva pětina obcí s rozšířenou působností.

V roce 2017 byla zpracována pracovní verze návrhové části, předpoklad dokončení je v roce 2018. Budou zpracovány dva materiály. Prvním bude metodický pokyn pro práci s veřejnými prostranstvími v územně analytických podkladech a v územních plánech, který se bude zabývat mj. dostupností a hierarchizací veřejných prostranství v sídle. Druhý materiál se zaměří na vysvětlení základních pojmů, nabídne zdroje k inspiraci, bude se věnovat druhům, vlastnostem či funkci veřejných prostranství a zmíní i nástroje k plánování a realizaci veřejných prostranství.

Obrázky: Publikované materiály "Analýza odpovědí dotazníku Veřejná prostranství v územně plánovací činnosti" a "Vyhodnocení dotazníku Veřejná prostranství v územně plánovací činnosti" a připravované materiály k veřejným prostranstvím (k opatření 2.1.4 a 2.2.3). Zdroj: <http://www.ur.cz/default.asp?ID=4992>, ÚÚR

Opatření 2.1.3

Závěry vyhodnocení veřejných prostranství v územně analytických podkladech promítat do zadání a návrhu územně plánovacích dokumentací.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, ČKA, ČKAIT, AUÚP

Termín: průběžně

Způsob provedení: Metodický pokyn pro vyhodnocování veřejných prostranství v územně analytických podkladech, požadavky na ně v zadání a v návrhu územního plánu. Plnění společně s opatřením 2.1.2 a 2.1.4.

Stav: 🕒 Zpracovává Ústav územního rozvoje, pracovní verze zpracována v roce 2017, předpoklad dokončení v roce 2018.

Opatření 2.1.4

Při tvorbě územních plánů, případně územních studií, strukturovat a hierarchizovat systém veřejných prostranství v sídlech.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, ÚÚR, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Metodický pokyn pro vyhodnocování veřejných prostranství v územně analytických podkladech, požadavky na ně v zadání a v návrhu územního plánu. Plnění společně s opatřením 2.1.2 a 2.1.3.

Stav: 🕒 Zpracovává Ústav územního rozvoje, pracovní verze zpracována v roce 2017, předpoklad dokončení v roce 2018. Poté informovat krajské úřady a distribuovat úřadům územního plánování.

Opatření 2.1.5

Využívat územní studie pro prověření systémů veřejných prostranství, včetně systémů veřejné zeleně, a jejich konkrétního řešení.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR

Termín: průběžně

Způsob provedení: Metodika pro územní studie veřejných prostranství.

Podpora z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Stav:

Podpora z IROP, specifického cíle SC 3.3 byla realizována jako výzva č. 9 v období 9/2015-7/2017. Nadále lze využít i výzvu č. 45 vypsanou srpnu 2016 s předpokladem ukončení v říjnu 2022.

Do výzvy č. 9 bylo přihlášeno celkem 167 projektů, celkem bylo z této výzvy podpořeno 136 projektů, podpora dosáhla 150 mil. Kč. Projekty mohou obsahovat více územních studií, celkem tak bylo podpořeno 285 územních studií řešících veřejnou infrastrukturu, z nichž valná většina byla územních studií veřejných prostranství.

Metodický návod pro pořízení a zpracování územní studie veřejného prostranství je zveřejněn na stránkách ÚÚR a byl využíván při přípravě i tvorbě územních studií.

Obrázky: Metodický návod pro pořízení a zpracování územní studie veřejného prostranství a Metodický pokyn pro zadání regulačního plánu z podnětu nenahrazujícího územní rozhodnutí (osnova zadání). Zdroj: <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/32-uzemni-studie-verejneho-prostranstvi-03112015.pdf>, <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/38-zadani-rp-z-podnetu-09-05-2016.pdf>

Opatření 2.1.6

Využívat regulační plány pro stabilizaci návrhu parcelace zastavitelných ploch s vymezením veřejných prostranství.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR

Termín: průběžně

Způsob provedení: Metodika pro zadávání regulačních plánů.

Podpora z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Stav:

Podpora z IROP, specifického cíle 3.3 byla realizována jako výzva č. 3 v období 9/2015 - 3/2017. Nadále lze využít i výzvu č. 45 vypsanou v srpnu 2016 s předpokladem ukončení v říjnu 2022. Z výzvy č. 3 bylo podpořeno celkem 11 projektů zahrnujících dohromady 19 regulačních plánů v hodnotě 8,8 mil. Kč, průměrná cena jednoho podpořeného dokumentu je tedy 475 tisíc Kč celkových způsobilých výdajů. Nejvíce podpořených regulačních plánů je v Olomouci, zapojil se i Mikulov, Uherské Hradiště, Nový Jičín, Vysoké Mýto, Hodonín, Pardubice, Kolín, Český Brod, Jindřichův Hradec a Orlová.

Metodický pokyn pro zadání regulačního plánu z podnětu nenahrazujícího územní rozhodnutí je zveřejněn na stránkách ÚÚR.

Opatření 2.1.7

Parcelaci zastavitelných ploch řešit na základě komplexního návrhu s vymezením veřejných prostranství, nepřipustit jejich využití po částech bez celkové koncepce řešení. Pro schválení komplexního návrhu se doporučuje využívat dohody o parcelaci.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, ČKA, ČKAIT, AUÚP

Termín: průběžně

Způsob provedení: Doplnění republikových priorit Politiky územního rozvoje ČR v rámci 2. aktualizace. Podat návrh na zařazení do příští aktualizace PÚR. Požadovat po krajích, ať opatření plní a přenášejí i na obce.

Stav: 😞 Kraje informovány, zatím neurgováno.
Podnět do politiky územního rozvoje zatím nepodán.

Opatření 2.1.8

Předložit návrh novely stavebního zákona týkající se dohody o parcelaci, která nebude požadovat souhlas všech vlastníků pozemků a která zavede nástroj směny pozemků. Přitom využít zkušeností z komplexních pozemkových úprav.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ÚÚR, AUÚP

Termín: 2015

Způsob provedení: Novela stavebního zákona.

Stav: 🗋️ Při projednání novely byl návrh předložen, ovšem nebyl úspěšný při konzultacích a projednání novely stavebního zákona. Opatření nebude splněno.

Opatření 2.1.9

Nástroji územního plánování zamezovat vzniku stavebních souborů, které znemožňují prostupnost území.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR

Termín: průběžně

Způsob provedení: Na poradě s kraji informovat o tomto opatření, kraje předají dále obcím. Navrhnout do aktualizace č. 2 Politiky územního rozvoje ČR doplnění republikových priorit.

Stav: 😞 Kraje informovány, zatím neurgováno.
Podnět do politiky územního rozvoje zatím nepodán.

Cíl 2.2

Zajistit kvalitu veřejných prostranství za pomoci integrovaných a komplexních řešení.

Opatření 2.2.1

Vypisovat architektonicko-urbanistické soutěže a soutěže o návrh na významná veřejná prostranství financovaná z veřejných rozpočtů.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, ČKA, ČKAIT

Termín: průběžně

Způsob provedení: Připravit národní program na podporu architektonických a urbanistických soutěží obcí.

Připravit osvětové a metodické materiály k soutěžím a pravidelně výsledky soutěží vyhodnocovat.

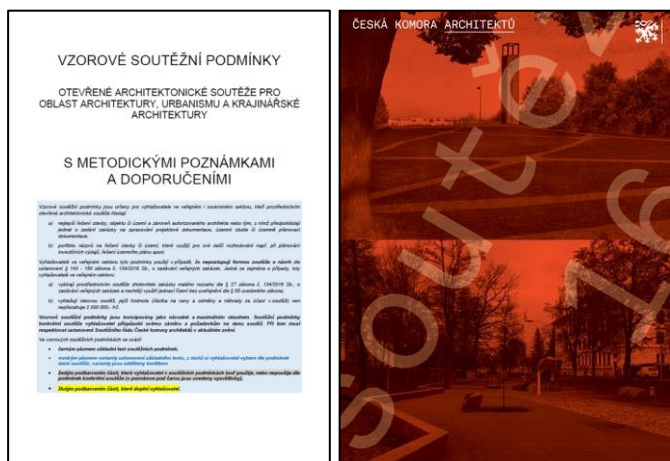
Stav: 😊

Připravuje se národní program na podporu architektonických a urbanistických soutěží, předpoklad schválení programu v roce 2018, zatím však na program nejsou dostupné žádné finanční prostředky.

ČKA vydala dokument s informacemi o architektonických soutěžích a další podpůrné materiály včetně vzorových soutěžních podmínek pro různé typy soutěží. Pravidelně na svých stránkách uveřejňuje vypsané i dokončené soutěže a vydává ročenku, jejíž součástí je přehled realizovaných soutěží v uplynulém roce. Pravidelně pořádá i setkání rekapitulující výsledky soutěží, rekapitulace za rok 2017 proběhne 31. 1. 2018.

Soutěže jsou upraveny Soutěžním řádem České komory architektů a Soutěžním řádem ČKAIT.

Soutěže pořádá nejčastěji veřejná správa, v omezené míře též soukromé subjekty. Zapojují se i neziskové organizace, např. Nadace Proměny uspořádala v roce 2017 soutěž na proměnu Jiráskova náměstí s klášterní zahradou v Plzni-Slovanech.

Obrázky: Ukázka vzorových soutěžních podmínek a příklad Ročenky České komory architektů, kde jsou zveřejňovány výsledky soutěží v uplynulém roce. Zdroj: <https://www.cka.cz/cs/souteze/jak-pripravit-soutez/vzory-a-pravidla-soutezi>, <https://www.cka.cz/cs/cka/cinnost-komory/rocenka-CKA>

Opatření 2.2.2

V návrzích veřejných prostranství zajistit jejich komplexní řešení včetně dopravní a technické infrastruktury, problematiky veřejné zeleně a její návaznosti na krajinu a způsobu vsakování atmosférických srážek a odvodnění zpevněných ploch.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Podpořit pořizování územních studií, které prověří řešení veřejných prostranství z mnoha aspektů.

Zpracovat metodiku pro územní studie veřejných prostranství.

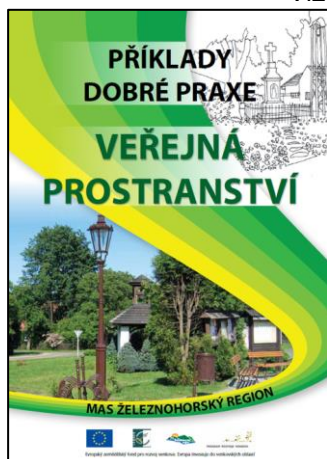
Stav:

Podpora z Integrovaného regionálního operačního programu, specifického cíle 3.3, byla realizována jako výzva č. 9 v období 9/2015-7/2017. Nadále lze využít i výzvu č. 45 vypsanou srpnu 2016 s předpokladem ukončení v říjnu 2022.

Metodický návod pro pořízení a zpracování územní studie veřejného prostranství, který klade důraz na komplexní řešení včetně dopravní a technické infrastruktury, veřejné zeleně a vsakování a odvodnění, je zveřejněn na stránkách MMR.

MAS Železnohorský region zveřejnila publikaci „Příklady dobré praxe - veřejná prostranství“, která podněcuje ke koncepční práci s prostorem a nabádá k respektu k lokálním specifickým míst. Obsahuje srozumitelné příklady konkrétních řešení. Publikace je dostupná zdarma ke stažení.

Viz též opatření 2.1.5.

Obrázek: Úvodní strana publikace „Příklady dobré praxe - veřejná prostranství“. Zdroj: <http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=9500>

Opatření 2.2.3

Nástroji územního plánování prosazovat adekvátní využití a měřítko objektů obklopujících veřejná prostranství. Dbát na respektování genia loci lokality.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, MK, ČKA, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Připravit metodiku

Stav:

Metodika je zpracovávána Ústavem územního rozvoje. V roce 2017 byla zpracována pracovní verze, dokončení se předpokládá v roce 2018.

Viz též opatření 2.1.2.

Opatření 2.2.4

Připravovat úpravy veřejných prostranství za účasti veřejnosti.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: průběžně

Způsob provedení: Kontaktovat vybrané neziskové organizace, informovat je o opatření a požádat je o informace o akcích, které představují implementaci opatření. Zvážit mediální podporu akcí.

Stav: 😊

Oslovení doposud neproběhlo, předpokládá se nejpozději v roce 2019.

Aktivít v této oblasti probíhá celá řada, např. Nadace Proměny vypisuje grantovou výzvu "Parky", která městům a mikroregionům pomáhá s kompletní proměnou městských parků, a pořádá konferenci "Městské parky".

Obrázky: Projekty podpořené z grantové výzvy „Parky“ Nadace Proměny. Zdroj: <https://www.nadace-promeny.cz/cz/projekty/parky.html>

Opatření 2.2.5

Zlepšit péči o stávající veřejná prostranství a jejich kultivaci, využívat při tom i účast veřejnosti.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: neziskové organizace

Termín: průběžně

Způsob provedení: Kontaktovat vybrané neziskové organizace, informovat je o opatření a požádat je o informace o akcích, které představují implementaci opatření. Zvážit mediální podporu akcí.

Stav: 😞

Oslovení doposud neproběhlo, předpokládá se nejpozději v roce 2019.

Aktivít v této oblasti probíhá celá řada, např. nadace Partnerství ve spolupráci s MOL vypisuje grantovou výzvu "Zelené oázy", která je zaměřena na údržbu zeleně a jejíž hlavní cíl je propojit obyvatele obce nebo města. Z výzvy lze hradit též tisk výukových a propagačních materiálů.

Nadace VIA vyhlašuje program „Místo, kde žijeme“, jehož cílem je propojit místní lidi, firmy a instituce a společně upravit konkrétní veřejné prostranství.

Obrázky: Výběr z projektů podpořených z grantové výzvy „Zelené oázy“ Nadace Partnerství v roce 2016. Zdroj: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/Granty/Pro-zadatele/Verejna-prostranstvi/Zelene-oazy-2017>

Téma 3 – Začlenění staveb do prostředí

Cíl 3.1

Zajistit návaznost nových staveb na charakter a strukturu hodnotné stávající zástavby, respektovat a rozvíjet kulturní a stavební dědictví i hodnoty krajiny.

Opatření 3.1.1

Zpracovat metodiku zaměřenou na charakter a strukturu zástavby v územních plánech.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MK, NPÚ, ÚÚR, AUÚP, vysoké školy

Termín: 2018

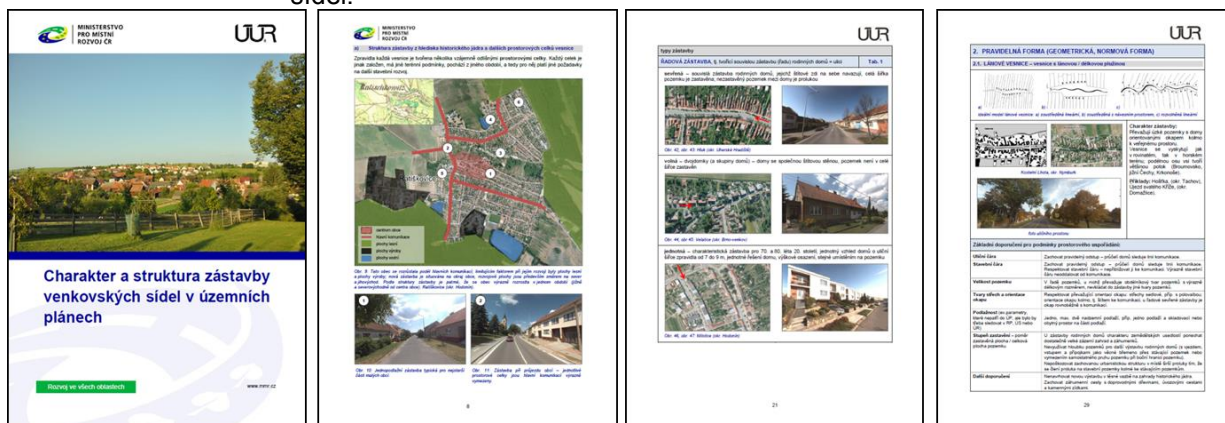
Způsob provedení: Připravit 2 metodiky, jednu zaměřenou na venkov, druhou na města.

Stav: 😊

Ústav územního rozvoje zpracoval v roce 2017 publikaci "Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech". Publikace je volně ke stažení na stránkách MMR a ÚÚR, tištěná verze je nabízena k prodeji.

Publikace se zabývá urbanistickou strukturou venkovských sídel v územních plánech a dalších dokumentech územního plánování. Vysvětluje, co je urbanistická struktura vesnice a proč je ji třeba respektovat, uvádí, co charakterizuje a čím se vyznačuje vesnický prostor a jaké složky tvoří urbanistickou strukturu vesnice, seznamuje s tradičním obrazem vesnice a specifickými rysy vesnické zástavby, představuje základní hlediska, podle nichž by měla být posuzována urbanistická struktura sídla v územním plánu, a předkládá doporučení. Zahrnuta je i příloha pojmů, které souvisí s problematikou urbanistické struktury.

V roce 2018 bude následovat publikace zaměřená na strukturu městských sídel.

Obrázky: Publikace "Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech". Zdroj: <https://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Publikace-a-odborne-texty/Charakter-a-struktura-zastavby-venkovskych-sidel-v-uzemnich-planech>

Opatření 3.1.2

V územních plánech stanovovat charakter a strukturu stávající i navrhované zástavby.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR

Termín: průběžně

Způsob provedení: S využitím metodiky zpracované v rámci opatření 3.1.1

Stav: ⌚

Čeká na výsledek opatření 3.1.1

Cíl 3.2

Chránit a posilovat charakter prvků tvořících lokální, celoměstskou či regionální identitu a podporovat ráz prostředí a jedinečnost daného místa.

Opatření 3.2.1

Provéřít možnost aktualizace vyhlášky č. 500/2006 Sb. ve smyslu zohlednění jevů týkajících se identifikace staveb, míst, přírodních prvků nebo veřejných prostorů, které tvoří lokální, celoměstskou či regionální identitu.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŽP, MK, NPÚ, ÚÚR, AUÚP, vysoké školy

Termín: 2017

Způsob provedení: Provéřít potřebu úpravy jevů v příloze č. 1A vyhlášky č. 500/2006 Sb. Provéřít doplnění metodiky "Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí".

Stav: 😊 Potřeba úpravy jevů v příloze vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla prověřena. Novelizovaná vyhláška zahrnuje v převážné míře zobecněné jevy, které umožňují pojmout danou problematiku v širším spektru. V rámci novelizace vyhlášky byl v rámci přílohy 1 v části A upraven jev č. 11 na „urbanistické a krajinné hodnoty“. Tento jev umožní sledovat stavby, místa, přírodní prvky nebo veřejné prostory, které tvoří lokální, celoměstskou či regionální identitu. Upravený jev nebude vyžadovat členění těchto prvků na prvky v zastavěném území a v krajině, jelikož tyto prvky spolu v obou typech prostředí často vzájemně souvisejí. Metodika standard sledovaných jevů bude na základě novely vyhlášky upravena, předpoklad vydání upravené metodiky je v roce 2018.

Opatření 3.2.2

Připravit metodiku pro analýzu urbanistického popřípadě i architektonického charakteru významných lokalit zastavěného území v územně analytických podkladech.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MK, NPÚ, AUÚP, veřejná správa na úrovni krajů a obcí, vysoké školy

Termín: 2017

Způsob provedení: Metodika na základě objednávky nebo zpracovaná Ústavem územního rozvoje.

Stav: 😞 Zatím nerozpracováno, předpoklad rozpracování v roce 2019.

Opatření 3.2.3

V územně analytických podkladech zpracovat analýzu urbanistického popřípadě i architektonického charakteru významných lokalit zastavěného území.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni krajů a obcí

Spolupráce: MMR

Termín: průběžně

Způsob provedení: Na základě metodiky zpracované v rámci opatření 3.2.2

Stav: ⌚ Čeká na výsledek opatření 3.2.2

Opatření 3.2.4

Připravit metodiku pro analýzu kompozičních vztahů v územně analytických podkladech.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MK, NPÚ, ÚÚR, AUÚP, veřejná správa na úrovni krajů a obcí, vysoké školy

Termín: 2016

Způsob provedení: Publikace "Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech"

Stav: 👍 Publikace byla dokončena na konci roku 2015 a vydána v české a anglické jazykové verzi. Dostupná ke stažení je na stránkách MMR a ÚÚR. Viz opatření 1.2.3.

Opatření 3.2.5

V územně analytických podkladech zpracovat analýzu kompozičních vztahů v zastavěném území i v krajině.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni krajů a obcí

Spolupráce: MMR, MK, NPÚ, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Vytvořit legislativní předpoklady, aby bylo možno výstupy z opatření 3.2.4 aplikovat v územně analytických podkladech a rovněž promítnout do řešení v územně plánovacích dokumentacích.

Stav: 😊

Ve vyhlášce č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je po novele účinné od roku 2018 definován pojem urbanistická kompozice. V příloze č. 1 této vyhlášky je upraven jev č. 11, který má nově sledovat urbanistické a krajinné hodnoty, mezi něž kompoziční vztahy patří. Nově pojatý jev umožňuje lépe sledovat kompoziční vazby a jejich kontinuitu v rámci zastavěného i nezastavěného území.

V téže vyhlášce je dále jasně stanoven požadavek, aby územní plán stanovoval v rámci urbanistické koncepce i urbanistickou kompozici [viz Příloha č. 7, která určuje náležitosti obsahu územního plánu, část I. Obsah a struktura územního plánu, odst. 1 písm. c)]. Je rozpracována metodika pro koncepci uspořádání krajiny v územním plánu, která se kompozičním vztahům věnuje. Předpoklad dokončení je v roce 2018, viz plnění opatření 1.5.3.

Cíl 3.3

Vyhodnotit a posílit úlohu hlavních (městských / oblastních) architektů.

Opatření 3.3.1

Provéřít postavení a pravomoci hlavních (městských / oblastních) architektů, jejich kompetence a zodpovědnost. Provéřít nutnost eventuální legislativní úpravy.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MV, ČKA, ČKAIT, AUÚP, Svaz měst a obcí České republiky, neziskové organizace

Termín: 2016

Způsob provedení: Postavení hlavních architektů ovlivňuje novela stavebního zákona, která zavádí závazné stanovisko orgánu územního plánování. To stanovuje, zda je záměr přípustný z hlediska souladu s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování. Proto by měl na přípravě tohoto stanoviska participovat odborník se vzděláním a praxí, které mu umožní požadované skutečnosti kvalifikovaně posoudit, tedy např. hlavní architekt. Pro kvalitní přípravu závazných stanovisek je nutné zpracovat katalog příkladů pro závazná stanoviska úřadu územního plánování.

Potřebná je osvěta jednotlivých obcí a šíření dobrých příkladů spolupráce města a architekta.

Stav: 😊

Bylo shledáno, že další legislativní úprava, která by institucionalizovala postavení hlavního architekta, není v současné době potřebná ani účelná. Určení jednotného postavení městských architektů se v praxi neukazuje jako účelné, protože struktura úřadu i nároky na městské / hlavní architekty se v jednotlivých obcích značně liší.

Podpůrný materiál pro závazná stanoviska orgánu územního plánování se připravuje, vydání se předpokládá na počátku roku 2018.

Česká komora architektů vydala publikaci "Městský architekt", která objasňuje úkoly a postavení městského architekta, důvody pro zřízení této pozice, požadavky na městské architekty kladené, definuje cíle jejich činnosti a poukazuje na nejčastější problémy.

Pozici městského architekta v poslední době obsazovalo několik měst, např. Český Brod, Hranice, Benešov, Třebíč, Český Krumlov či Děčín. Od roku 2016 působí Kancelář architekta města Brna. Česká komora architektů vede seznam obcí a měst, kde byla zřízena pozice městského architekta, včetně kontaktů a rozlišení, zda je městský architekt zaměstnancem či externistou.

Téma je diskutováno i v médiích, např. časopis Veřejná správa v čísle 11/2015 zveřejnil článek "Působnost městského architekta". Česká komora architektů pořádá pravidelně fórum k tématu městských architektů, poslední se konalo v říjnu 2017.

Tématu se dlouhodobě věnuje i Společnost Petra Parléře.

Obrazek: Publikace "Městský architekt", vydaná Českou komorou architektů. Zdroj: ČKA

STAVBY

Téma 4 – Zadávání zakázek

Cíl 4.1

Při zadávání zakázek usilovat o co nejvyšší kvalitu jejich plnění.

Opatření 4.1.1

Zajistit, aby při výběrových řízeních na územně plánovací a projekční činnosti (včetně zahradně-krajinářských úprav) byla hlavním kritériem výběru kvalita. Cena za územně plánovací a projekční práce nesmí být jediným kritériem.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni krajů a obcí

Spolupráce: MMR, ČKA, ČKAIT, AUÚP

Termín: průběžně

Způsob provedení: Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Dle § 114 odst. 3 písm. b) zadavatel nesmí stanovit ekonomickou výhodnost pouze na základě nejnižší nabídkové ceny mj. u architektonických a stavebních služeb.

Stav: 👍

Zákon nabyl účinnosti 1. 10. 2016.

V návaznosti na zákon o zadávání veřejných zakázek připravuje ČKA manuál pro výběr dodavatele architektonických a projektových služeb, včetně příloh týkajících se soutěží o návrh, kritérií ekonomické výhodnosti, stanovení průměrné hodinové sazby, popisu výkonů a úkolů architekta.

Rada hlavního města schválila v roce 2016 principy postupu při zadávání řízení na veřejná prostranství, včetně nastavení kritérií, kde pokud celková výše investičních nákladů nedosáhne 500 milionů korun bez DPH, je rozdělení váhy kritérií: 60 % celková kvalita návrhu, 30 % předpokládaná cena realizace, 10 % nabídková cena za projektové práce. U zakázky, kde je výše celkových investičních nákladů rovna nebo vyšší 500 milionům korun bez DPH, je to 50 % celková kvalita návrhu, 40 % předpokládaná cena realizace návrhu, 10 % nabídková cena za projektové práce.

Opatření 4.1.2

Zpracovat metodiku, která by umožnila stanovit kromě pořizovacích nákladů i náklady na provoz (včetně energetické náročnosti), údržbu a případně i odstranění stavby.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MPO, ČKA, ČKAIT, vysoké školy

Termín: 2018

Způsob provedení: Metodika.

Stav: 😞

Nutno oslovit garanta a vyjasnit kompetence k naplnění opatření.

Možnost zpracovat jako podnět pro projekt v rámci TAČR Beta2.

Cíl 4.2

Využívat architektonické soutěže a soutěže o návrh při přípravě a realizaci staveb financovaných z veřejných rozpočtů.

Opatření 4.2.1

Při přípravě významných budov financovaných z veřejných rozpočtů se doporučuje přednostně využívat architektonické soutěže a soutěže o návrh.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni krajů a obcí

Spolupráce: MMR, ČKA, ČKAIT, Svaz měst a obcí České republiky

Termín: průběžně

Způsob provedení: Připravit národní program na podporu architektonických a urbanistických soutěží obcí.

Připravit osvětové a metodické materiály k soutěžím a pravidelně výsledky soutěží vyhodnocovat.

Stav: 😊

Připravuje se národní dotační program na podporu architektonických a urbanistických soutěží. Návrh programu je dokončen, předpokládané schválení programu je v roce 2018. Zatím však na program nejsou dostupné žádné finanční prostředky.

ČKA vydala dokument s informacemi o architektonických soutěžích a další podpůrné materiály včetně vzorových soutěžních podmínek pro různé typy soutěží. Pravidelně na svých stránkách uveřejňuje vypsání i dokončené soutěže a vydává ročenku, jejíž součástí je přehled realizovaných soutěží v uplynulém roce. Pravidelně pořádá i setkání rekapitulující výsledky soutěží, rekapitulace za rok 2017 proběhne 31. 1. 2018.

Obrázek: Připravovaný národní dotační program "Podpora architektonických a urbanistických soutěží".
Zdroj: MMR

Opatření 4.2.2

Vyvíjet soustavnou metodickou činnost a přitom prověřit účelnost vydání metodiky pro zadávání staveb formou soutěže o návrh (i verzi pro zakázky malého rozsahu).

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ČKA, ČKAIT

Termín: 2016

Způsob provedení: Metodické návody ČKA ve spolupráci s MMR

Stav: 😊

ČKA ve spolupráci s MMR připravuje manuál pro výběr dodavatele architektonických a projektových služeb, včetně přílohy týkající se soutěží o návrh. Očekávané dokončení 2018.

ČKAIT ve spolupráci s MMR má připravenou metodiku s názvem „Výzva k podání nabídek a zadávací dokumentace“ pro veřejnou zakázku malého rozsahu zadávanou mimo zadávací řízení (tj. mimo režim zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek).

Téma 5 – Projektování, realizace, životnost a udržitelnost staveb

Cíl 5.1

Zajistit zpracování projektů v maximální kvalitě.

Opatření 5.1.1

Prosadit uplatnění standardů výkonu (objem času) při zpracování územně plánovacích a projektových dokumentací. Využívat honorářové řády, zužitkovat zahraniční zkušenosti s jejich uplatněním. Zajistit legislativní podporu honorářových řádů.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ČKA, ČKAIT, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, profesní svazy

Termín: 2018

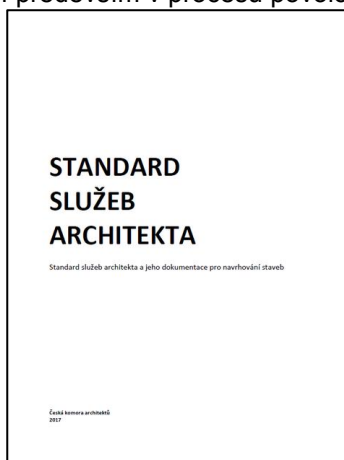
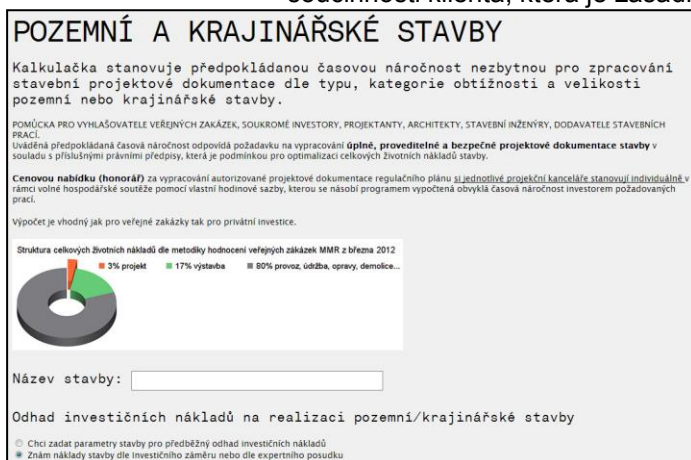
Způsob provedení: Promítnutí do zákona č. 360/1992 Sb., případně jeho prováděcí vyhláška.

Stav: 😊 Při novele zákona č. 360/1992 Sb. se honorářové řády nepodařilo prosadit zejména s ohledem na negativní stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

V červenci 2017 se předsedové ČKA a ČKAIT obrátili na předsedu vlády s požadavkem řešit problematiku honoráře za poskytování projektových služeb.

Obě profesní komory se podílely na zpracování kalkulaček podporujících stanovení náročnosti plánovacích a projektových prací. Česká komora architektů na svých stránkách zveřejnila kalkulačky, které počítají časovou náročnost vypracování úplné, proveditelné a bezpečné projektové dokumentace pozemních a krajinářských staveb a časovou náročnost nezbytnou pro zpracování územního plánu a regulačního plánu dle velikosti a obtížnosti řešeného území. Projekční kanceláře dosazují do kalkulaček vlastní hodinovou sazbu, kterou se násobí kalkulačkou vypočtená časová náročnost investorem požadovaných prací. Odkazy na podobné kalkulačky poskytuje i Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Jedná se o služby na stránkách www.protesis.cz, www.cenyzaprojekty.cz a www.stavebnistandardy.cz.

V listopadu 2017 Česká komora architektů vydala standardy služeb architekta jako metodický nástroj pro ustanovení vztahů mezi architektem a klientem v projekční praxi. Součástí popisu jednotlivých fází služeb je i popis nutné součinnosti klienta, která je zásadní především v procesu povolování staveb.

Obrázky: Příklad kalkulačky předpokládané časové náročnosti pro zpracování stavební projektové dokumentace, Standardy služeb architekta. Oba materiály zpracovala Česká komora architektů.

Zdroj: <https://www.cka.cz/cs/pro-architekty/kalkulacky>, <https://www.cka.cz/cs/cka/lide-v-cka/pracovni-skupiny/ps-honorare/2017-standard-sluzeb-architekta>

Opatření 5.1.2

Připravit a realizovat informační kampaň o významu a potřebě zpracování projektové dokumentace pro provádění stavby.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ČKA, ČKAIT

Termín: 2016

Způsob provedení: Informační kampaň. Politika architektury a stavební kultury ČR nepředpokládá dodatečné nároky na rozpočet pro realizaci informační kampaně.

Stav: 😊

Oslovit garanta a vyjasnit kompetence k naplnění opatření.

Novela stavebního zákona č. 225/2017 Sb. stanovila povinnost zpracovat dokumentaci pro provádění stavby u záměrů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) bodů 4 až 8 stavebního zákona, tj. zejména nadzemní a podzemní komunikační vedení sítí elektronických komunikací, distribuční soustava v elektroenergetice s výjimkou budov, distribuční soustava v plynárenství s výjimkou budov a těžební plynovody, rozvodné tepelné zařízení s výjimkou budov a vedení sítí veřejného osvětlení.

ČKAIT od data zveřejnění novely stavebního zákona ve Sbírce (červenec 2017), o této povinnosti informuje ve svých časopisech, na webových stránkách i v průběhu seminářů v rámci celoživotního vzdělávání svých členů.

Cíl 5.2

Věnovat zvýšenou pozornost ekonomice realizace, provozu a údržby staveb.

Opatření 5.2.1

Připravit a realizovat informační kampaň o nutnosti revizí technických zařízení budov.

Zodpovědnost: MPO

Spolupráce: ČKA, ČKAIT, vysoké školy

Termín: 2017

Způsob provedení: Informační kampaň. Politika architektury a stavební kultury ČR předpokládá dodatečné nároky na rozpočet pro realizaci informační kampaně ve výši 0,5 mil. Kč, je obsaženo v implementační části i v předkládací zprávě. Žádost o přidělení prostředků je v kompetenci garanta plnění opatření.

Stav: ☹

Nutno oslovit garanta, předpoklad oslovení v roce 2018.

Opatření 5.2.2

Připravit návrh systému získávání a využití základních dat o ekonomice realizace, provozu a údržby staveb financovaných z veřejných prostředků.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MPO, Český statistický úřad, ČKA, ČKAIT, vysoké školy

Termín: 2019

Způsob provedení: Subdodávka, případně úkol TAČR.

Využít dílo na základě objednávky EEIP "Dopady architektonické praxe na ekonomiku ČR", autor EEIP, dokončeno 2016.

Stav: ☹

Nutno oslovit garanta a vyjasnit kompetence k naplnění opatření.

Možnost zpracovat jako podnět pro projekt v rámci TAČR Beta2.

Opatření má úzkou vazbu na BIM, který představuje komplexní proces vytváření a správy dat o stavbě během celého jejího životního cyklu a je společným komunikačním nástrojem nejen pro všechny účastníky stavebního procesu, ale také pro následné uživatele a provozovatele staveb. Ministerstvo průmyslu a obchodu, gestor pro zavádění BIM do praxe v ČR, se ke dni 1. 10. 2017 stalo realizátorem projektu "Strategie zavedení metodiky informačního modelování staveb pro potřeby veřejných zadavatelů", podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost, v rámci výzvy č. 03_15_025, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0007522.

Využít lze data Českého statistického úřadu o stavebních zakázkách za stavební podniky s 50 a více zaměstnanci, které obsahují informace o počtu a hodnotě zakázek (v členění pro pozemní a inženýrské stavitelství) pro veřejné zadavatele. Český statistický úřad nedisponuje podklady o provozu a údržbě staveb financovaných z veřejných prostředků.

VZDĚLÁVÁNÍ, OSVĚTA A VÝZKUM

Téma 6 – Vzdělávání

Cíl 6.1

Rozvinout průběžné a prohlubující vzdělávání příslušných úředníků veřejné správy v oborech architektura, urbanismus, územní plánování, krajinářská architektura, v dalších oborech souvisejících s výstavbou a ve stavebních a souvisejících předpisech a dále v oblasti participace a komunikace s veřejností.

Opatření 6.1.1

Prohlubovat kvalifikaci úředníků veřejné správy formou kurzů zaměřených na představení tendencí a dobrých příkladů z oblasti architektury, urbanismu, územního plánování, krajinářské architektury, oborů souvisejících s výstavbou a stavební kultury. Zaměřit se též na odbornost a kompetenci státní správy při zadávání veřejných zakázek.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŠMT, Institut pro veřejnou správu Praha, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Jeden z podkladů pro kurs bude výstup projektu "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury".

Pořádat kurzy zaměřené na památkovou péči, včetně systematického celoživotního vzdělávání.

Stav: ☹

Národní institut pro další vzdělávání připravuje vzdělávací obor architektura a urbanismus.

V rámci projektu "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" byl pro univerzitu třetího věku realizován na Technické univerzitě v Liberci v zimním semestru akademického roku 2016/2017 kurz stavební kultura. Předmět byl vyučován formou přednášek, část výuky byla realizována formou exkurze. Předmět se věnoval následujícím tématům:

- » Stavební kultura ve společnosti - dějiny, vnímání, význam, interdisciplinární přesahy
- » Veřejný prostor, veřejný zájem
- » Město vs. vesnice, urbánní a rurální způsob života
- » Úvod do architektury - člověk, stavba, sídlo, krajina
- » Územní a strategické plánování sídel
- » Udržitelná výstavba a kvalita stavební kultury
- » Energetická náročnost a kvalita výstavby
- » Environmentální aspekty fungování měst
- » Kvalita infrastruktury a projektů městského inženýrství
- » Bydlení a stavební kultura, sociální bydlení
- » Socioekonomické aspekty stavební kultury
- » Prostorové plánování, urbánní ekonomie
- » Zelená infrastruktura
- » Kulturní dědictví, památková péče
- » Politika architektury a stavební kultury v ČR
- » Stavební kultura v praxi municipálního managementu,
- » Koncept Smart cities
- » Aktuální otázky výzkumu
- » Participace v oblasti výstavby a územního plánování, její předpoklady a význam v občanské společnosti
- » Design ve městě
- » Vizuální komunikace

Národní památkový ústav již mnoho let pořádá pro památkáře v nejširším slova smyslu, tedy pro profesionální pracovníky památkové péče nebo ty, kteří se památkovou péčí jakkoli zabývají, kurzy z kategorie celoživotního vzdělávání – jednoletý kurz památkové péče a dvouletý rekvalifikační kurz památkové péče. Vychází z potřeb památkářské praxe a poskytuje účastníkům ucelený přehled o všech činnostech souvisejících s péčí o památky – od základní charakteristiky přes právní ochranu až k problematice péče o jednotlivé druhy památek a základní technologické postupy při opravě, obnově a restaurování památek a jejich prezentaci. Univerzity třetího věku se zaměřením na péči o kulturní dědictví a památkovou péči pořádá Národní památkový ústav ve spolupráci s Masarykovou univerzitou v Telči (od roku 2012) a v Brně (od roku 2014). Od roku 2018 běží rovněž první ročník těchto kurzů ve spolupráci s Pedagogickou fakultou University Karlovy v Praze.

Opatření 6.1.2

Prohlubovat kvalifikaci příslušných úředníků veřejné správy formou kurzů zaměřených na zapojování veřejnosti a komunikaci s veřejností.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: Institut pro veřejnou správu Praha, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Kurs uspořádá vysoká škola.

Jako podklad pro prohlubování kvalifikace v oblasti zapojování veřejnosti a komunikace s veřejností budou zpracovány informační materiály s příklady dobré praxe.

Stav: 😊

Jako jeden z výstupů projektu "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" je "Zpracování metodiky participace do koncepčních dokumentů rozvoje měst a obcí". Tento dokument určuje rámcový obsah kursů pro úředníky, neposkytuje však detailní popis kursů.

V listopadu 2016 vydal Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy Manuál participace, který je volně k dispozici na stránkách www.iprpraha.cz, a který je využitelný jako podkladový informační materiál. Manuál participace v plánování města se skládá ze tří částí:

- » část A - obecné principy a návod, jak krok za krokem připravit participační proces,
- » část B - případové scénáře pro 5 plánovacích procesů (např. příprava strategického plánu, změna územního plánu) a 4 projekty (tvorba veřejného prostranství, revitalizace brownfieldů, revitalizace sídliště, veřejné stavby a komunitní infrastruktura),
- » část C - 22 participačních metod (včetně postupu, zdrojů, časové a finanční náročnosti).

Fakulta architektury a Nadace Partnerství pořádají kurz "Participace veřejnosti v praxi územního plánování, regionálního a územního rozvoje".

Obrázky: Úvodní strana „Manuálu participace“ od IPR Praha, leták kurzu „Participace veřejnosti v praxi územního plánování, regionálního a územního rozvoje“. Zdroj:

http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/participace/manual_participace_tisk_2017.pdf,

<http://www.nadacepartnerstvi.cz/NAP/files/5f/5fd1adf6-6e34-4804-88b6-4b0f3394ff9e.pdf>

Cíl 6.2

Rozvinout systém dalšího vzdělávání projektantů a ostatních osob podílejících se na výstavbě.

Opatření 6.2.1

Rozvinout systém dalšího vzdělávání projektantů a ostatních osob podílejících se na výstavbě, a to zejména v oblasti stavebního práva.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŠMT, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Uspořádání kurzů pro projektanty zaměřené na stavební právo

Stav: 😊 První iniciativa proběhla v rámci "turné" na jaře 2014, další 12. 04. 2016

v pavilonu „Rotunda“ na Brněnském výstavišti.

V souvislosti s novelou stavebního zákona účinnou od 1. 1. 2018 proběhla v říjnu až prosinci 2017 série školení ve všech krajích ČR, proškoleny byly celkem 4 194 úředníků. Souběžně proběhlo proškolení úředníků stavebních úřadů v rámci průběžného vzdělávání úředníků.

Obrázek: Školení novely stavebního zákona v Plzni v listopadu 2017. Zdroj: fotografie: Josef Morkus

Cíl 6.3

Podporovat a rozvíjet výchovu a vzdělávání v oblasti architektury, urbanismu, územního plánování, krajinářské architektury, stavební kultury a kvality prostředí na všech stupních škol.

Opatření 6.3.1

Vytvořit pracovní skupinu zabývající se implementací vzdělávání o architektuře a stavební kultuře na základních a středních školách a metodikou prezentace tématu v širších souvislostech.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MMR, MŽP, NÚV, ČKA, ČKAIT, AUÚP, veřejná správa na úrovni krajů a obcí, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: 2015

Způsob provedení: Vytvoření pracovní skupiny a organizace pravidelných zasedání.

Stav: 😞 Pracovní skupina vznikla v roce 2015 v rámci konzultací projektu "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" podpořeného TAČR, od roku 2016 však není aktivní.

MMR se v roce 2018 pokusí činnost skupiny obnovit a formalizovat. Předpokládá se účast MMR, MŠMT, MŽP, NÚV, pracovní skupiny pro vzdělávání ČKA, Architekti ve škole, Nadace Proměny, ArtSchool a ČVUT.

Opatření 6.3.2

Využít výstupy výzkumné potřeby „Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury“.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŠMT, TAČR

Termín: 2017

Způsob provedení: Využití výstupu výzkumné potřeby v souladu s implementačním plánem.

Stav: ⌚ Výzkum TAČR byl dokončen v roce 2016, doposud však projekt nebyl formálně uzavřen z důvodu nenaplnění všech požadavků, které byly na projekt kladeny. Po uzavření projektu bude probíhat využití použitelných výstupů v souladu s implementačním plánem.

Opatření 6.3.3

Jako podklad pro revizi rámcových vzdělávacích programů zpracovat dokument s charakteristikou, pojmy, cíli, učivem a výstupy vzdělávání o architektuře, urbanismu, územním plánování, krajinářské architektuře a stavební kultuře na všech stupních škol. Do podkladu zařadit i vzdělávání o základním systému fungování práva v těchto oblastech, o dopadech územního plánování na společnost a její vývoj a o významu a problémech památkové péče.

Zodpovědnost: MŠMT a MMR

Spolupráce: MK, NPÚ, NÚV, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: 2017

Způsob provedení: Výstup výzkumné potřeby TAČR "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" - Hneleg - Návrh úpravy rámcových vzdělávacích plánů pro ZŠ a SŠ.

Další aktivity nevládních organizací.

Stav: 😊

Projekt TAČR "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" byl dokončen v roce 2016, projekt ještě nebyl uzavřen. Materiál obsahuje "Návrh úpravy rámcových vzdělávacích plánů pro ZŠ a SŠ". Tento materiál identifikuje pro základní školy vzdělávací oblasti, průřezová témata a doplňující vzdělávací obor, do kterých je vhodné problematiku zahrnout. Dále obsahuje návrhy úprav rámcového vzdělávacího plánu pro střední školy (gymnázia). Výstupy budou předány MŠMT jako podklad k plnění opatření 6.3.4.

Mimo projekt TAČR pořádá platforma Architekti ve škole workshopy Architektura ve vzdělávání (v roce 2016 proběhl III. ročník).

Mimo projekt uspořádala skupina ArtSchool / Art's Cool ve spolupráci s International Visegrad Fund v létě 2016 projekt letní školy Architektura pro děti a učitele s cílem šířit povědomí o architektuře a důležitosti vlivu architektury na naše okolí a přírodu pro předškolní děti, žáky a pro učitele. Výstupem z projektu je též publikace Architektura pro děti & učitele, která je volně dostupná ke stažení.

Mimo projekt uspořádala v říjnu 2017 Fakulta architektury ČVUT konferenci s mezinárodní účastí Architektura dětem. Podrobnější informace a navazující aktivity jsou uvedeny v kapitole II.3 a na www.architekturadetem.cz.

Obrázky: Pozvánka na workshop Architektura ve vzdělávání III. a na workshop Architektura pro děti & učitele, úvodní strana publikace „Architektura pro děti & učitele“. Zdroj:

<http://www.architektiveskole.cz/avv-iii-pozvanka/>, <http://www.artschool.cz/visegrad/>,

http://www.artschool.cz/visegrad/kestazeni/architektura-pro-deti-a-ucitele_publikace.pdf

Opatření 6.3.4

Revidovat rámcové vzdělávací programy tak, aby obsahovaly témata spojená s architekturou a stavební kulturou, přizpůsobená jednotlivým stupňům škol. Začlenit architekturu, urbanismus, územní plánování, krajinářskou architekturu a stavební kulturu do jednotlivých souvisejících vzdělávacích oblastí a příslušných průřezových témat. Zaměřit se zejména na vztah jedince k jeho domovu a městu, včetně péče o prostředí, které jej obklopuje. Při výuce využívat příkladů dobré praxe, příklady kvalitní architektury užívat jako učební materiál. Začlenit do výuky praktické aktivity zlepšující kvalitu prostředí vytvářeného výstavbou. Nabídnout pedagogům potřebné výukové materiály a odbornou podporu pro zajištění výuky.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MMR, MŽP, ČKA, ČKAIT, AUÚP, NÚV, základní, střední a vysoké školy, veřejná správa na úrovni krajů a obcí, neziskové organizace

Termín: v souladu s termíny revizí rámcových vzdělávacích programů

Způsob provedení: Využít výstup opatření 6.3.3

Stav: ⌚ Čeká na předání finálního výstupu opatření 6.3.3. Poté bude materiál předán k využití MŠMT a NÚV. Revize RVP byly zahájeny v roce 2017 a ukončeny mají být do roku 2022.

Opatření je v souladu s opatřením 5.3.5 Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016-2025.

Národní ústav pro vzdělávání vydal v roce 2016 Metodické komentáře a úlohy ke Standardům pro základní vzdělávání - výtvarná výchova. Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro základní vzdělávání nabízejí ilustrativní úlohy ve třech úrovních obtížnosti – minimální, optimální a excelentní a doplňují je o metodické komentáře.

Obrázek: Úvodní strana publikace „Metodické komentáře a úlohy ke Standardům pro základní vzdělávání - výtvarná výchova“. Zdroj: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/21383/METODICKE-KOMENTARE-A-ULOHY-KE-STANDARDUM-ZV---VYTVARNA-VYCHOVA.html/>

Opatření 6.3.5

Zařadit přípravu pedagogů zabývajících se tématy architektury a stavební kultury na základních a středních školách do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MMR, MŽP, NÚV, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: 2018

Způsob provedení: Využít výstup výzkumné potřeby TAČR "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" - Hneleg - Návrh úpravy rozsahu vzdělávacích plánů pro vzdělávání pedagogů.
V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků akreditovat vzdělávací program zabývající se architekturou a stavební kulturou.

Stav: 😊

Výzkum TAČR byl dokončen v roce 2016, projekt ještě není uzavřen. Výstup obsahuje "Návrh úpravy rozsahu vzdělávacích plánů pro vzdělávání pedagogů", zahrnující návrhy programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti stavební kultury pro pedagogy na mateřských, základních školách (pro oba stupně) a pro základní umělecké školy.

Po předání finálního výstupu projektu je nutno podklad předat MŠMT k využití. V roce 2015 byl v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků akreditován vzdělávací program Architektura ve vzdělávacích programech Národního institutu pro další vzdělávání. Seminář byl koncipován s cílem přivést učitele k analýze školních vzdělávacích programů z hlediska možnosti implementace tématu architektury do předmětu/oboru, který vyučuje, nebo do tematicky vhodné vzdělávací oblasti, vysvětlit a zdůvodnit potřebnost zařazení architektury do vzdělávání a podpořit pedagogy vhodnými příklady aplikace tématu ve výuce, navrhnout pedagogům vhodné formy a metody pro zařazení vybraných témat architektury podle jednotlivých věkových stupňů žáků tak, aby žákům vytvořili základy pro aktivní postoj a uvědomělý a zodpovědný vztah k prostředí a rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat. Nutno však doplnit, že o tuto problematiku není ze strany učitelů zájem.

Národní památkový ústav pořádá ve spolupráci s Pedagogickou fakultou University Karlovy již tradiční Letní školy památkové edukace, které jsou určeny pro pedagogy všech stupňů škol a kde se seznamují s principy efektivní výuky v historickém prostředí. V průběhu školního roku pak pořádá rovněž ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UK semináře pro učitele, které se pak zabývají konkrétními tématy a principy výuky v historickém prostředí.

Opatření 6.3.6

V rámci zvyšování stavební kultury podporovat učňovské školství a jeho prestiž.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MMR, NÚV, ČKA, ČKAIT, AUÚP, veřejná správa na úrovni krajů, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, odborná učiliště, vysoké školy průběžně

Termín:

Způsob provedení: Oslovit MŠMT a Svaz podnikatelů ve stavebnictví

Stav: 😊

Oslovení doposud neproběhlo, předpoklad oslovení v roce 2018.

Otázky zvyšování prestiže oborů vzdělání se zaměřením na stavebnictví jsou aktivně řešeny na jednáních pracovní skupiny pro vzdělávání při Svazu podnikatelů ve stavebnictví. Dále se problematika týká i Rady vlády pro stavebnictví a pracovní skupiny pro technické vzdělávání při Radě vlády pro stavebnictví. MŠMT je v této radě a skupinách zastoupeno a aktivně se jednání účastní.

Národní památkový ústav pořádá od roku 2012 let kurzy Řemeslné obnovy - Obnova kulturního dědictví (www.obnovakulturnihodedictvi.cz nebo www.npu.cz/vzdelavani), které nabízejí možnost nejenom základního teoretického úvodu do problematiky památkové péče, ale především kurzy vedou zkušení a prověřeni řemeslníci - lektori, kteří předávají své zkušenosti s tradičními postupy při obnovách památek těm, kteří si chtějí rozšířit své portfolio o kurzy pod vedením památkářů a špičkových mistrů řemesel.

Opatření 6.3.7

Posílit vzdělávání pro úlohu hlavního architekta jako koordinátora urbanistické koncepce a kompozice sídel a mediátora mezi zájmovými skupinami.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MMR, ČKA, ČKAIT, AUÚP, Svaz měst a obcí, neziskové organizace, vysoké školy

Termín: 2018

Způsob provedení: Částečně využít výstup výzkumné potřeby TAČR "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury". Využít i zkušenosti při plnění opatření 3.3.1.

Stav: ⌚ Výzkum TAČR byl dokončen v roce 2016, projekt ještě není uzavřen. Výstup obsahuje návrhy na rozšíření vysokoškolského studia formou povinně volitelných předmětů. Identifikuje studijní programy, které je možno rozšířit o předmět Stavební kultura. Obsahuje akreditační formuláře zahrnující mj. sylabus předmětu, popis jednotlivých lekcí, doporučenou literaturu a další zdroje.

Po předání finálního výstupu projektu je nutno podklad předat MŠMT k využití.

Téma 7 – Osvěta a média

Cíl 7.1

Prosazovat větší uplatnění témat architektura, urbanismus, územní plánování, krajinářská architektura a stavebnictví ve veřejnoprávních médiích.

Opatření 7.1.1

Zajistit zpracování podkladů a následně iniciovat u veřejnoprávních médií vytvoření většího prostoru věnovaného tématům architektura, urbanismus, územní plánování, krajinářská architektura a stavební kultura.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: Využít výstup výzkumné potřeby TAČR "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" - O - Komunikační plán. Navázat úzkou spoluprací s ČKA a společně působit na Českou televizi a zásadní tištěná média. Společně prověřit možnost působit v různých elektronických médiích.

Stav: ☹️

Komunikační plán z projektu "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" není v dané oblasti využitelný.

Je nutno koordinovat postup s ČKA.

V rámci aktivit souvisejících se soutěží Česká cena za architekturu a Stavba roku se daří navázat spoluprací s celostátně významnými médii a propagovat tyto akce v tisku, v televizi i na internetových portálech. V prvním případě se dobře rozvíjí spolupráce s ČT Art a nakladatelstvím Economia (zejména Hospodářské noviny), v druhém případě např. s portálem Novinky.cz a řadou odborných časopisů. Pro širší spektrum zájemců je významné hlasování veřejnosti, které je úspěšné jak u soutěže Stavba roku, tak v případě soutěže Architekt roku / Architekt obci. Značný význam mají i výstavy oceněných projektů na veřejně přístupných místech.

Obrázek: Výstava projektů soutěže Česká cena za architekturu, Plasy, srpen 2017. Zdroj: fotografie: Josef Morkus

Cíl 7.2

Zajišťovat propagaci příkladů kvalitních realizací včetně kvalitní následné péče o hotové dílo.

Opatření 7.2.1

Podporovat soutěže propagující kvalitní příklady architektonických a urbanistických děl, např. cenu MMR, Stavba roku, Projekt roku, Grand Prix architektů, Building Efficiency Awards apod.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MPO, ČKA, ČKAIT, AUÚP, neziskové organizace

Termín: průběžně

Způsob provedení: Udělovat záštity, případně ceny, eventuálně i spojené s finanční odměnou. Politika architektury a stavební kultura ČR předpokládá dodatečné nároky na rozpočet pro realizaci tohoto opatření ve výši 0,4 mil. Kč ročně, je obsaženo v implementační části i v předkládací zprávě.

Stav: 😊

Vedle tradičně zavedených soutěží byly v roce 2016 založeny nové soutěže. Česká cena za architekturu, kterou uděluje ČKA, hodnotí projekty realizované na území ČR dokončené v posledních 5 letech. Kromě hlavní ceny oceňuje 5-10 finalistů a může udělit i cenu za výjimečný počín a mimořádné ceny. Vítěze vybírá mezinárodní porota. V roce 2016 zvítězil dům a atelier Zen-Houses od architekta Petra Stolína, v roce 2017 Radko Květ a Pavel Pijáček za areál Archeoparku Pavlov.

Další cenou, která se uděluje od roku 2016, je cena Architekt obci, hodnotící spolupráci samosprávy a architektů. V roce 2016 získala cenu Zdeňka Vydrová a obec Litomyšl.

Česká komora architektů pořádá pravidelně Přehlídku diplomových prací absolventů vysokých škol v oboru zaměřeném na architekturu, urbanismus nebo krajinářskou architekturu. V roce 2017 proběhl již 18. ročník.

MMR pravidelně uděluje záštitu soutěžím Stavba roku, Česká cena za architekturu a Architekt obci.

V rámci Stavby roku se MMR účastní sboru expertů a uděluje společně s AUÚP zvláštní cenu za veřejný prostor.

MMR působí v porotě soutěže Architekt obci a v porotě Urbanistický projekt roku. Urbanistickým projektem roku 2017 se stal územní plán Plzeň.

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě pořádá od roku 2004 soutěž „Cena inženýrské komory“, jejímž hlavním posláním je prezentace a zviditelnění kvalitních stavebních a technologických inženýrských návrhů a seznámení s těmito návrhy včetně představení jejich autorů širší odborné i laické veřejnosti.

Obrázky: Úvodní webové stránky České ceny za architekturu, soutěže Stavba roku a soutěže Architekt roku / Architekt obci. Vítěz České ceny za architekturu 2017 Archeologický park Pavlov, Vítězové soutěže Architekt obci 2016 Zdeňka Vydrová o zástupce obce Litomyšl, Urbanistický projekt roku 2017 - územní plán Plzeň. Zdroj: www.ceskacenaazaarchitekturu.cz, www.stavbaroku.cz, www.architektroku.cz, fotografie: Josef Morkus, <http://architektroku.cz/aktuality/detail?id=14134>, <http://stavbaroku.cz/printDetail.do?Dispatch=ShowDetail&siid=1551&coid=74>

Opatření 7.2.2

Využívat stále elektronické platformy pro identifikaci, sdílení a propagaci „příkladů nejlepší praxe“ v oblasti architektury a stavební kultury (včetně památkové péče a zahradně-krajinářských úprav).

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ČKA, ČKAIT, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: průběžně

Způsob provedení: Využít výstup výzkumné potřeby TAČR "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury" - O - Realizace integrované informační a diskusní platformy pro výzkum a realizaci nástrojů zvyšování stavební kultury, v rámci níž má být realizován sborník příkladů dobré praxe.

Identifikovat existující portály zabývající se touto problematikou.

Na stránkách ÚÚR doplnit sekci s odkazy na stránky s danou tematikou.

Stav: 😊

Výstup TAČR projektu není pro požadovaný účel využitelný.

Oslovit ČKA a ČKAIT s žádostí o návrh vhodných webů, případně jiného lepšího řešení.

Na Portálu územního plánování byl založen rozcestník na weby zabývající se tematikou architektury a stavební kultury, dostupný je na adrese http://portal.uur.cz/temata-architektury-a-stavebni-kultury/temata-architektury-a-stavebni-kultury.asp#index_5. Tamtéž je i rozcestník na webové stránky úřadů a institucí souvisejících s architekturou a stavebnictvím, na školy a jejich instituce včetně škol nabízejících studium v oborech souvisejících s architekturou a stavební kulturou, a v neposlední řadě i odkazy na související vybraná česká a zahraniční periodika.

Cíl 7.3

Mezi odbornou a laickou veřejností zvyšovat povědomí o potřebě komplexního přístupu k prostředí vytvářenému výstavbou a dalšími činnostmi člověka, zahrnující problematiku staveb, urbanistických celků a krajiny, včetně jejich vlivu na prostředí a člověka. Podporovat utváření vztahu uživatelů k prostředí, ve kterém žijí.

Opatření 7.3.1

Podporovat osvětovou činnost o kulturně historickém kontextu sídel (jak měst, tak i vesnic), jejich vývoji, o významu jednotlivých dochovaných prostorů a objektů, o jejich hodnotě umělecko-historické, o přírodním bohatství a zázemí sídla a jeho jednotlivých částí. Upozorňovat na hodnoty krajiny a potřebu její propustnosti. Informovat o významu a problémech památkové péče.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŠMT, MK, MŽP, NPÚ, ČKA, ČKAIT, AUÚP, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: průběžně

Způsob provedení: Aktualizovat brožury Občan a územní plánování a Obec a územní plánování.

Shromažďovat informace o akcích typu Den architektury.

Podpora přednášek v knihovnách.

Zapojit do plnění ČKA a ČKAIT.

Stav: ☹

Opatření je v souladu s opatřením 5.3.2 Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016-2025.

Implementace probíhá zejména z iniciativy jednotlivých spolků zaměřených na edukaci a osvětovou činnost.

Publikace souvisejících akcí na jednotné stránce zatím nefunguje.

V roce 2018 bude Ústav územního rozvoje aktualizovat publikace Občan a územní plánování a Obec a územní plánování.

Pravidelně se konají akce „Zažít město jinak“ (www.zazitmestojinak.cz), jejichž cílem je upevnit vztah lidí k místu povzbudit jejich občanskou angažovanost v oblasti zájmu a péče o prostředí, v němž žijí.

Spolek Pěstuj Prostor, z. s. pořádá v Plzni architektonicko-akrobatické vycházky. Při vycházkách se střídá povídání o architektuře s pohybovými aktivitami, dochází tedy ke střídání aktivit a zapojení více smyslů.

Spolek To město, z. s. pořádá pro děti procházky a výtvarné dílny. Při dílnách si děti rozdělí role (architekt, vodohospodář, dopravní inženýr atd.) a spolu si zažijí tvorbu územního plánu.

V rámci mezinárodního festivalu architektury a urbanismu Architecture Week je realizován projekt "Hravý architekt", zaměřený na děti 3. - 5. tříd základních škol. Obsahuje část vzdělávací (přednášky architektů, památkářů a teoretiků architektury), výtvarnou (dětí kreslí památky) a výstavu obrázků.

Opatření částečně plní publikace "Svět, který chceme - Budoucnost pro všechny; Cíle udržitelného rozvoje - průvodce pro děti", kterou vydalo v roce 2015 Informační centrum OSN v Praze. Problematiky se dotýká zejména cíl 11 - Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce.

Časopis ABC rozvíjí novou sérii papírových modelů „Já budovatel“, jejímž cílem je podpořit uvažování dětí o utváření veřejných prostranství i jednotlivých domů. Koncept umožňuje utváření místa sledovat v dlouhodobém časovém horizontu a dává dětem možnost otestovat si i vliv novodobých intervencí v historickém prostředí.

Národní památkový ústav již několik let realizuje program Památky nás baví, který se zaměřuje především na aktivní spolupráci se všemi stupni škol. Jsou zaměřeny nejenom na ochranu památek, ale i na dějiny umění, stavební historii, archeologii, historický urbanismus atd. Postupy práce s cílovými skupinami jsou obsahem 5 metodik Památky nás baví 1 - 5, které lze volně stáhnout s e-shopu NPÚ na webových stránkách www.npu.cz. Na programech pro školy NPÚ spolupracuje s Pedagogickou fakultou University Karlovy.

Městská knihovna v Praze pořádala cyklus přednášek o vývoji různých částí Prahy, přednášel Ing. arch. Radim Gabor.

Obrázek: Upoutávka na Den architektury 2017. Úvodní strana publikace Svět, který chceme. Informační plakát k papírovým modelům ABC Já budovatel, Úvodní strana metodiky Památky nás baví 2. Zdroj: www.denarchitektury.cz, http://www.osn.cz/wp-content/uploads/sdgs_pro_deti_4-1.pdf, fotografie Josef Morkus, <https://www.npu.cz/e-shop>.

Opatření 7.3.2

Zužítovkat příklady dobré praxe ke zvyšování kvality poptávky klientů. Podporovat vycházky s architekty či komentované prohlídky novostaveb.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ČKA, ČKAIT, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: průběžně

Způsob provedení: Publikovat tyto aktivity v rámci elektronické platformy dle opatření 7.2.2.

Podpora akcí typu Den architektury.

Podpora "Urban Walks".

Stav: ☹️

Jednotná platforma pro publikování tohoto typu akcí neexistuje. Je třeba vyvolat jednání s ČKA a ČKAIT o možnostech její podpory a rozhodnout o způsobu shromažďování informací k danému tématu.

Rozsáhlou činnost vyvíjí organizace Kruh (www.kruh.info), která byla v roce 2016 oceněna za pořádání přednášek a propagaci architektury jako výjimečný počin v rámci České ceny za architekturu. Pravidelně pořádá např. Den architektury a přednáškové cykly.

Pravidelně se uskutečňuje akce „Open House“, v rámci níž je možné navštívit běžně nepřístupné prostory, např. střechy domů, kanceláře či zázemí nádraží. Procházky a další akce pořádá Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Studenti Gymnázia Jana Nerudy pořádají pro veřejnost každý rok festival NeruDen. V roce 2016 se konal 12. 2. a byl zaměřen na městskou kulturu (Urban Edition), zahrnoval architektonické workshopy, besedy a řešil aktuální témata spojená s provozem města.

Opatření 7.3.3

Zapojovat veřejnost (dospělé i děti, zejména školy) do projektů ovlivňujících veřejný prostor.

Zodpovědnost: Veřejná správa na úrovni obcí

Spolupráce: MMR, MŠMT, ČKA, ČKAIT, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: průběžně

Způsob provedení: V metodice k územní studii veřejná prostranství zdůraznit stať o potřebě zapojování veřejnosti.

Spolupráce s neziskovými organizacemi a spolky.

Stav: 😊

Metodický návod MMR pro pořízení a zpracování územní studie veřejného prostranství obsahuje stať o zapojování veřejnosti.

Z průzkumu provedeného mezi 30 obcemi s rozšířenou působností v roce 2016 Ústavem územního rozvoje vyplynulo, že 93 % těchto obcí považuje za vhodné a účelné při tvorbě územních studií zapojit do prací veřejnost.

Za podpory TAČR byla zpracována "Metodická pomůcka pro zapojení veřejnosti do identifikace, sběru a analýzy hodnot a problémů v území při pořízení úplné aktualizace územně analytických podkladů obcí". Metodika je dostupná na http://hodnoty.mapovyportal.cz/TD020163V003_metodika.pdf.

Implementace probíhá zejména z iniciativy jednotlivých spolků a nadací zaměřených na zapojování veřejnosti.

Nadace Proměny vypisuje od roku 2016 grantový projekt "Proměň své město", jehož předmětem je rozvíjení nejen samotného veřejného prostoru, ale i související společenské debaty. Pro rok 2017 bylo ze 41 žádostí vybráno 9 projektů, které budou dohromady podpořeny částkou 527 tisíc Kč. V rámci podpory uspořádala iniciativa Město přátelské k dětem první ročník architektonického festivalu Děti a město, aby upozornila na obecný nedostatek prvků a míst ve veřejném prostoru pro děti starší 7 let.

Dále Nadace Proměny vypisuje grantový projekt Zahrada hrou, jehož cílem je vytvořit ze školní zahrady místo, které podněcuje všestranný rozvoj dětí. Program cílí na utváření vztahu dětí k prostředí, ve kterém žijí, a na začlenění architektury do vzdělávání. K projektu jsou pořádány konference Zahrada hrou a vznikl o něm i filmový dokument. Pořádány jsou i workshopy přizpůsobené na míru konkrétním školním vzdělávacím programům.

Nadace Proměny též pořádá volnočasový ateliér "Naše město" pro děti ve věku 6–11 let, kde děti spolu s lektory tvoří, modelují, kreslí, chodí na průzkumy a zjišťují, co všechno dělá prostor města (ne)příjemným.

Další projekty přispívající k implementaci tohoto opatření jsou uvedeny v popisu naplňování opatření 2.2.4 a 2.2.5.

Obrázky: Vybrané realizace v rámci projektu Proměň své město a Zahrada hrou. Zdroj: <https://www.nadace-promeny.cz/cz/projekty/promen-sve-mesto.html>, <https://www.nadace-promeny.cz/cz/projekty/zahrada-hrou.html>

Téma 8 – Výzkum a vývoj

Cíl 8.1

Podporovat a rozvíjet výzkumnou činnost zaměřenou na obory architektura, urbanismus, územní plánování, krajinářská architektura a stavební kultura.

Opatření 8.1.1

Naplňovat výzkumné potřeby v oborech architektura, urbanismus, územní plánování, krajinářská architektura a stavební kultura.

Zodpovědnost: MMR
Spolupráce: TAČR, vysoké školy
Termín: průběžně
Způsob provedení: Postup v souladu s implementačním plánem jednotlivých výzkumných potřeb.
Stav: 😊 Probíhá postupná implementace výsledků jednotlivých výzkumných potřeb.

Opatření 8.1.2

Evidovat a jednotně prezentovat granty vypisované různými institucemi v České republice, zejména granty zaměřené na obory architektura, urbanismus, územní plánování, krajinářská architektura a stavební kultura.

Zodpovědnost: Grantová agentura České republiky
Spolupráce: všechna ministerstva, TAČR
Termín: průběžně
Způsob provedení: Vytvoření jednotné evidence grantů. Politika architektury a stavební kultury ČR předpokládá dodatečné jednorázové nároky na rozpočet pro realizaci tohoto opatření ve výši 0,5 mil. Kč, je obsaženo v implementační části i v předkládací zprávě.

Stav: ☹ Granty zatím nejsou jednotně evidovány, je nutno oslovit garanta úkolu, předpoklad oslovení v roce 2018.

Opatření 8.1.3

Normativní a kvantitativní výzkumy doplnit kvalitativními výzkumy v „měkkých“ oblastech, jako je identifikace hodnot, vnímání charakteru území obyvateli a míra citlivosti obyvatel k jeho změnám ve středoevropském kontextu. V odůvodněných případech a v odpovídajícím rozsahu zapojovat do výzkumu veřejnost.

Zodpovědnost: MŠMT
Spolupráce: MMR, MŽP, TAČR, vysoké školy, neziskové organizace
Termín: průběžně
Způsob provedení: Vypisovat v rámci TAČR více projektů, které se budou zabývat výzkumem v "měkkých" oblastech.
Ve spolupráci s MMR zpracovat přehled vypsání výzkumných potřeb v posledních 10 letech a provést analýzu, jaký podíl se týkal výzkumu "měkkých" oblastí.

Stav: 😊 Je nutno oslovit TAČR s žádostí o přehled všech podpořených projektů za posledních 10 let a z nich vybrat relevantní projekty.
Za podpory Technologické agentury ČR byl v roce 2016 dokončen projekt "Interaktivní nástroje a metody pro identifikaci a analýzu hodnot a problémů pro územně analytické podklady", který se zaměřuje na metody sběru a identifikace hodnot a problémů území, jak je vnímá veřejnost.
TAČR spustil program na podporu aplikovaného společenského a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA. Program byl schválen usnesením vlády České republiky č. 37 ze dne 16. 1. 2017. Program je zaměřen mimo jiné na oblast "člověk a prostředí pro jeho život v kontextu udržitelného rozvoje krajiny, regionů, měst a obcí a stavební kultury". Mezi oblastmi, kterými se program může zabývat, jsou jmenovitě uvedeny "architektura, urbanismus a životní prostor".

Cíl 8.2

Využívat výsledky výzkumu a vývoje v praxi.

Opatření 8.2.1

Využívat v praxi výsledky výzkumných projektů v programu Beta (TAČR) zaměřených na vzdělávání a osvětu v oblasti architektury a stavební kultury.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MMR, TAČR, základní, střední a vysoké školy

Termín: průběžně

Způsob provedení: MMR předá MŠMT výsledky výzkumné potřeby "Výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury", zejména výstupy Hneleg - Návrh úpravy rámcových vzdělávacích plánů pro ZŠ a SŠ a Hneleg - Návrh úpravy rozsahu vzdělávacích plánů pro vzdělávání pedagogů.

Stav: ⌚ Výzkum TAČR byl dokončen v roce 2016, doposud však projekt nebyl formálně uzavřen z důvodu nenaplnění všech požadavků, které byly na projekt kladeny. Po uzavření projektu budou výsledky předány garantovi opatření.

Opatření 8.2.2

Rozpracovat výsledky výzkumných projektů TAČR ve formě metodik.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ÚÚR, vysoké školy

Termín: 2018

Způsob provedení: Realizováno zejména opatřením 1.1.3

Stav: 😊 Výstupy TAČR obvykle zahrnují i navržený postup implementace a ukázky aplikace certifikované metodiky v praxi. Jako ukázkový příklad lze uvést "Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury", viz opatření 1.4.1.

Opatření 8.2.3

Podporovat publikování výsledků výzkumů (českých i zahraničních), které se zaměřují na vliv kvality prostředí na člověka.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MŽP, MŠMT, AUÚP, ČKA, ČKAIT, ÚÚR, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: průběžně

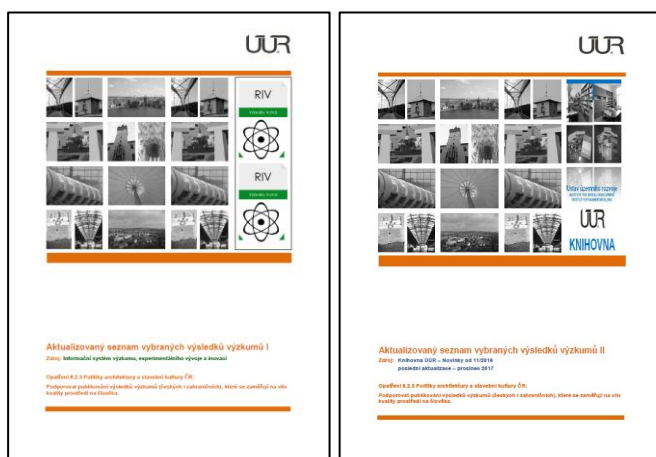
Způsob provedení: Na stránkách Ústavu územního rozvoje evidovat odkazy na projekty vysokých škol, na výzkumné projekty podpořené TAČR a na další zjištěné výzkumné práce. V časopisu Urbanismus a územní rozvoj zveřejňovat články a anotace.

Stav: 👍 Ústav územního rozvoje na svých stránkách v sekci Politika architektury a stavební kultury České republiky informuje o výsledcích výzkumu a vybraných souvisejících pracích a zprostředkovává jejich výsledky, pokud jsou veřejně dostupné na internetových stránkách.

Shromážděné výsledky výzkumů jsou prezentovány ve dvou formách:

- » Seznam vybraných výsledků výzkumů z Rejstříku informací o výsledcích Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.
- » Seznam vybraných výsledků výzkumů z databáze Knihovny ÚÚR, specializované na architekturu, územní rozvoj a související obory.

Anotace vybraných výsledků budou publikovány v časopisu Urbanismus a územní rozvoj.

Obrázky: Úvodní strany Aktualizovaného seznamu vybraných výsledků výzkumů z Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a Aktualizovaného seznamu vybraných výsledků výzkumů z Knihovny ÚÚR. Zdroj: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=4994>

ZÁVĚREČNÁ OPATŘENÍ

Opatření 9.1

Posílit roli nadací podporujících architekturu a stavební kulturu.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: ČKA, ČKAIT, AUÚP, ÚÚR, vysoké školy, neziskové organizace

Termín: 2018

Způsob provedení: Propagace na webu ÚÚR (odkazy, případně zprávy co aktuálně dělají).
Větší zapojení do implementace Politiky architektury a stavební kultury České republiky.

Politika architektury a stavební kultury ČR nepředpokládá dodatečné nároky na rozpočet pro realizaci tohoto opatření.

Stav: ☹️

Je nutné identifikovat a oslovit vybrané nadace a prokonzultovat s nimi možné způsoby spolupráce. Na Portálu územního plánování byl umístěn rozcestník s odkazy na stránky vybraných nadací, viz http://portal.uur.cz/temata-architektury-a-stavebni-kultury/temata-architektury-a-stavebni-kultury.asp#index_4.

Opatření 9.2

Pravidelně sledovat a hodnotit plnění jednotlivých opatření a jejich účinnost. Zpracovat zprávu o vyhodnocení plnění Politiky architektury a stavební kultury České republiky a předložit ji vládě do 31. 12. 2020, včetně případného návrhu aktualizované Politiky architektury a stavební kultury České republiky pro další období.

Zodpovědnost: MMR

Spolupráce: MD, MF, MK, MV, MŠMT, MPO, MZe, MŽP, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Český statistický úřad, TAČR, Grantová agentura České republiky, NPÚ, NÚV, Národní institut pro další vzdělávání, Institut pro veřejnou správu Praha, veřejná správa na úrovni krajů a obcí, ČKA, ČKAIT, AUÚP, ÚÚR, Svaz měst a obcí České republiky, Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR, vysoké školy, nevládní, neziskové organizace a obecně prospěšné společnosti.

Termín: 2020

Způsob provedení: V intervalech dle potřeby bude provedeno hodnocení naplňování jednotlivých opatření a zpráva bude zveřejněna na webu MMR.

Stav: 😊

Oslovit garanty opatření s žádostí o podklady ke stavu naplňování jednotlivých opatření, zaslat jim zprávu o naplňování jednotlivých opatření.

VI. BUDUCNOST

Průběžně dle potřeby bude tato zpráva o plnění Politiky architektury a stavební kultury aktualizována, a to jak z podnětu Ministerstva pro místní rozvoj, tak z podnětů spolupracujících resortů i dalších zainteresovaných institucí.

Usnesení vlády ukládá Ministerstvu pro místní rozvoj do konce roku 2020 zpracovat a vládě předložit zprávu o vyhodnocení plnění Politiky architektury a stavební kultury České republiky. Usnesení vlády rovněž připouští, že spolu se zprávou o vyhodnocení plnění může být vládě předložen návrh aktualizované Politiky architektury a stavební kultury České republiky pro další období. Proto je vhodné se již nyní zamýšlet nad tématy, které v příštím období již nebudou aktuální, a rovněž nad tématy, která by se případně mohla v aktualizované Politice objevit. Budou to jak témata, která nejsou ve stávající Politice řešena dostatečně, nebo témata zcela nová. Namátkově lze uvažovat o následujících okruzích, jejichž zařazení by mělo být před návrhem na aktualizaci materiálů prověřeno:

- » digitalizace v územně plánovací činnosti a v povolování staveb, včetně BIM - v návaznosti na „Konceptci zavádění metody BIM v České republice“ (MPO, září 2017),
- » posílení role dobrých příkladů, včetně veřejných budov jako vzorů pro soukromé stavebníky,
- » cílená práce s novináři,
- » větší propagace české architektury, např. formou kalendářů či diářů s významnými stavbami,
- » udržitelnost a odolnost staveb i prostředí,
- » ochrana architektonického dědictví, včetně dědictví druhé poloviny 20. století, včetně přínosu podpory IROP - investiční priority 06.3.33 Zachování, ochrana, propagace a rozvoj přírodního a kulturního dědictví,
- » větší důraz na vzdělávání v oblasti památkové péče,
- » podpora zachování a využití tradiční venkovské zástavby, podpora regionální architektury,
- » místní a regionální politiky architektury a stavební kultury (Helsinki-Uusimaa region 2014-2020, Štýrsko, Brusel, Valonsko, Vlámsko, www.regionarchitecture.eu),
- » evropská politika architektury (Michel Magnier – Evropská komise),
- » státní a krajský architekt,
- » městský inženýr,
- » architektura a prostředí vytvářené výstavbou jako politické téma,
- » větší zapojení jednotlivých nadací a spolků směřujících k implementaci politiky, či vytvoření nadace podporující implementaci Politiky architektury a stavební kultury ČR,
- » zajistit Politice architektury a stavební kultury České republiky větší propagaci jak v České republice, tak i v zahraničí, včetně případné účasti v soutěžích jako je Dubai International Award for Best Practices to Improve the Living Environment.

Nepochybně se najde mnoho dalších témat, která je možno postupně doplňovat. V průběhu let 2019 a 2020 by měla v rámci vyhodnocení plnění Politiky architektury a stavební kultury České republiky proběhnout intenzivní diskuse o potřebě aktualizace tohoto materiálu, při níž by měla být vyhodnocena potřeba zabývat se nastíněnými tématy.

SEZNAM ZKRATEK

AUÚP	Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR
ČKA	Česká komora architektů
ČKAIT	Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
ČR	Česká republika
EFAP	Evropské fórum pro politiky architektury – European Forum for Architectural Policies
EU	Evropská unie
IPR	Institut plánování a rozvoje (hl. m. Prahy)
IROP	Integrovaný regionální operační program
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NPÚ	Národní památkový ústav
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
TAČR	Technologická agentura České republiky
ÚÚR	Ústav územního rozvoje
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.

Název: **POLITIKA ARCHITEKTURY A STAVEBNÍ KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY
ZPRÁVA O PLNĚNÍ K PROSINCI 2017**

Vydává: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1

Spolupráce: Ústav územního rozvoje
Jakubské nám. 3, 602 00 Brno

Rok vydání: 2018

Vydání: první

Místo vydání: Praha

Náklad: pouze elektronická forma

Počet stran: 59

ISBN 978-80-7538-162-0 (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha. Online verze)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 861 111
www.mmr.cz